

**ZAŁĄCZNIK NR 1
do Zarządzenia Nr 5815/06
Prezydenta Miasta Płocka
z dnia 30 października 2006 roku
w sprawie zasad rachunkowości
w Urzędzie Miasta Płocka
- Jednostka Budżetowa**

Płock, październik 2006 rok

Spis treści Załącznika nr 1

1.	Określenie roku obrotowego i okresów sprawozdawczych	3
2.	Metody wyceny aktywów i pasywów oraz ustalania wyniku finansowego	3
3.	Sposób prowadzenia ksiąg rachunkowych	5
3.1.	Zakładowy plan kont	5
3.1.1.	Wykaz kont księgi głównej	5
3.1.2.	Zasady klasyfikacji zdarzeń	7
3.1.3.	Zasady prowadzenia ksiąg pomocniczych oraz ich powiązania z kontami księgi głównej	43
3.2.	Wykaz zbiorów danych tworzących księgi rachunkowe na komputerowych nośnikach danych	46
3.3.	Opis systemu informatycznego	47
4.	System służący ochronie danych i ich zbiorów	49
4.1.	Mechanizmy programowe	49
4.2.	Rozwiązania techniczno - organizacyjne	49

1. Określenie roku obrotowego i okresów sprawozdawczych.

Rok obrotowy w Urzędzie Miasta Płocka obejmuje rok kalendarzowy, tj. rozpoczyna się 1 stycznia a kończy 31 grudnia. W skład roku obrotowego wchodzi następujące okresy sprawozdawcze:

- miesiąc - sprawozdania miesięczne sporządza się narastająco od początku roku po zakończeniu każdego miesiąca,
- kwartał - sprawozdania kwartalne sporządza się narastająco od początku roku po zakończeniu każdego kwartału,
- półrocze - sprawozdania półroczne sporządza się narastająco od początku roku po zakończeniu półrocza,
- rok - sprawozdania roczne sporządza się narastająco od początku roku po zakończeniu roku obrotowego.

2. Metody wyceny aktywów i pasywów oraz ustalanie wyniku finansowego

Aktywa i pasywa wycenia się nie rzadziej niż na dzień bilansowy w sposób następujący:

- 1) środki trwałe oraz wartości niematerialne i prawne - zakupione, kompletne i zdane do użytku - według cen nabycia; wytworzone we własnym zakresie - według kosztów wytworzenia; lub wartości przeszacowanej (po aktualizacji wyceny środków trwałych), pomniejszonych o odpisy amortyzacyjne lub umorzeniowe, a także o odpisy z tytułu trwałej utraty wartości;
- 2) środki trwałe w budowie - w wysokości ogółu kosztów pozostających w bezpośrednim związku z ich nabyciem lub wytworzeniem, pomniejszonym o odpisy z tytułu trwałej utraty wartości;
- 3) udziały w innych jednostkach oraz inne inwestycje zaliczone do aktywów trwałych - według ceny nabycia pomniejszonej o odpisy z tytułu trwałej utraty wartości;
- 4) udziały w jednostkach podporządkowanych - według zasad określonych w pkt 3 z tym że udziały zaliczane do aktywów trwałych mogą być wycenione metodą praw własności, z uwzględnieniem zasad wyceny określonych w art. 63 ustawy o rachunkowości z dnia 29 września 1994 roku (tekst jednolity Dz. U z 2002 roku Nr 76 poz. 694)
- 5) inwestycje krótkoterminowe - według ceny (wartości) rynkowej albo według ceny nabycia lub ceny (wartości) rynkowej, zależnie od tego, która z nich jest niższa, a krótkoterminowe inwestycje, dla których nie istnieje aktywny rynek, w inny sposób określonej wartości godziwej;
- 6) rzeczowe składniki aktywów obrotowych - według cen nabycia;
- 7) należności i udzielone pożyczki - w kwocie wymaganej zapłaty, z zachowaniem ostrożności;
- 8) zobowiązania - w kwocie wymagającej zapłaty;
- 9) fundusze własne oraz pozostałe aktywa i pasywa - w wartości nominalnej.

Za środki trwałe uznaje się rzeczowe aktywa trwałe i zrównane z nimi, o przewidywanym okresie użyteczności dłuższym niż 1 rok, kompletne i zdane do użytku i przeznaczone na potrzeby jednostki, o wartości początkowej powyżej 3.500,00 zł. Wartość ta wynika z art. 16 e ust. 1 ustawy z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (tekst jednolity Dz. U z 2000 roku Nr 54 poz. 654 ze zmianami). Każdorazowa zmiana wartości początkowej środków trwałych w tej ustawie powoduje automatycznie zmianę kwot przyjętych w niniejszym zarządzeniu.

W przypadku, gdy wartość początkowa jest wyższa niż 10% wartości początkowej środka trwałego, tj. obecnie 350 zł przedmioty te należy zakwalifikować jako pozostałe środki trwałe, ewidencjonować na koncie „013” oraz dokonywać jednorazowo odpisu umorzeniowego w miesiącu oddania do używania. Bez względu na wartość początkową wyłączeniu z ewidencji ilościowo-wartościowej na koncie „013” podlegają przedmioty wykazane w Tabeli nr 1 stanowiącej załącznik do niniejszego zarządzenia. Przedmioty te objęte są tylko pozaksięgową ewidencją ilościową lub ewidencją na kartach osobistego wyposażenia pracowników. Przedmioty o wartości początkowej poniżej 10% wartości środka trwałego podlegają spisaniu w koszty.

Środki trwałe oraz pozostałe środki trwałe powinny być właściwie, w sposób trwały oznakowane.

Na odwrocie faktury przedstawionej komórce finansowej do zapłaty powinien być naniesiony kolejny numer inwentarzowy zgodny z książką inwentarzową oraz miejsce użytkowania oraz podpis osoby dokonującej opisu, ponadto powinien być wystawiony dowód „OT - Przyjęcie środka trwałego”.

Umorzenie środków trwałych oblicza się według stawek określonych w wykazie rocznych stawek amortyzacyjnych stanowiącym załącznik nr 1 do ustawy z dnia 15 lutego 1992 roku o podatku dochodowym od osób prawnych (Dz. U Nr 64 poz. 654 ze zmianami).

Na podstawie art. 16m ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych obliczając umorzenie wartości niematerialnych i prawnych – licencje na programy komputerowe oraz autorskie prawa majątkowe i prawa pokrewne, których wartość początkowa przekracza 3.500,00 zł. ustala się stawkę amortyzacyjną 50%.

Jeżeli środki trwałe uległy ulepszeniu wyniku przebudowy, rozbudowy, rekonstrukcji, adaptacji lub modernizacji, wartość początkową powiększa się o sumę wydatków na ich ulepszenie, w tym także o wydatki na nabycie części składowych lub peryferyjnych, których jednostkowa cena nabycia przekracza 3500,00 zł. Środki trwałe uważa się za ulepszone, gdy suma wydatków poniesionych na ich rozbudowę, przebudowę, rekonstrukcję, adaptację lub modernizację przekracza 3500,00 zł i wydatki te powodują wzrost wartości użytkowej w stosunku do wartości z dnia przyjęcia środków trwałych do używania, mierzonej w szczególności okresem używania oraz kosztami ich eksploatacji.

Tabela Nr 1

Wykaz rodzajowy przedmiotów wyłączonych z ewidencji ilościowo-wartościowej na koncie „013 – Pozostałe środki trwałe ”

<i>lp.</i>	<i>Nazwa</i>
1	Kuchnia gazowa, kuchnia mikrofalowa
2	Aparat fotograficzny
3	Tester do kontroli banknotów
4	Odkurzacze
5	Wentylator, klimatyzator
6	Gilotyna, bindownica
7	Urządzenia i narzędzia konserwatorskie m.in.: wyrzynarka, pilarka, szlifierka, wiertarka, stacja lutownicza, prostownik, spawarka, wózek gospodarczy urządzenie rozdrabniające i in.
8	Magnetofon, radio, wieża, dyktafon
9	Agregat ciśnieniowy
10	Ogrzewacz olejowy, konwektor
11	Lampa biurowa
12	Telefon komórkowy
13	Niszcarka
14	Drukarka, skaner, zasilacz awaryjny, modem
15	Ławki, śmietniki, tablice informacyjne, pojemniki na kwiaty, słupy ogłoszeniowe i inne zlokalizowane na terenie miasta

3. Sposób prowadzenia ksiąg rachunkowych

Sposób prowadzenia ksiąg rachunkowych obejmuje:

- założowy plan kont;
- wykaz zbiorów danych tworzących księgi rachunkowe na komputerowych nośnikach danych;
- opis systemu informatycznego.

3.1. Zakładowy plan kont

Zakładowy plan kont obejmuje:

- wykaz kont księgi głównej;
- zasady klasyfikacji zdarzeń;
- zasady prowadzenia ksiąg pomocniczych oraz ich powiązania z kontami księgi głównej.

3.1.1. Wykaz kont księgi głównej

Konta bilansowe

011 - środki trwałe

013 - pozostałe środki trwałe

015 – mienie zlikwidowanych jednostek

020 - wartości niematerialne i prawne

030 - długoterminowe aktywa finansowe

071 - umorzenie środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych

072 - umorzenie pozostałych środków trwałych i wartości niematerialnych i prawnych

073 - odpisy aktualizujące długoterminowe aktywa finansowe

080 - środki trwałe w budowie

101 - kasa

130 - rachunki bieżące jednostek budżetowych

131 - rachunki bieżące

135 - rachunki środków funduszy specjalnego przeznaczenia

137 – rachunki środków funduszy pomocniczych

138 – rachunki środków na prefinansowanie

139 - inne rachunki bankowe

140 - krótkoterminowe papiery wartościowe i inne środki pieniężne

201 - rozrachunki z odbiorcami i dostawcami

221 - należności z tytułu dochodów budżetowych

222 – rozliczenie dochodów budżetowych

223 - rozliczenia wydatków budżetowych

224 – rozliczenie udzielonych dotacji

225 - rozrachunki z budżetami

226 - długoterminowe należności budżetowe

227 – rozliczenie dochodów ze środków funduszy pomocowych

228 – rozliczenie wydatków ze środków funduszy pomocowych

229 - pozostałe rozrachunki publicznoprawne

231 - rozrachunki z tytułu wynagrodzeń

234 - pozostałe rozrachunki z pracownikami

240 - pozostałe rozrachunki

241 - rozrachunki z tytułu sum depozytowych

242 - rozrachunki z tytułu sum do rozliczenia

290 - odpisy aktualizujące należności

310 - materiały w magazynie

400 - koszty według rodzaju

401 - amortyzacja

640 - rozliczenie międzyokresowe kosztów

750 - przychody i koszty finansowe

760 - pozostałe przychody i koszty

761 - pokrycie amortyzacji

800 - fundusz jednostki

801 - fundusz środków specjalnych

810 - dotacje budżetowe oraz środki na inwestycje

851 - Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych

853 - fundusze pozabudżetowe

855 – fundusz mienia zlikwidowanych jednostek

860 – straty i zyski nadzwyczajne oraz wynik finansowy

Konta pozabilansowe

090 - aktywa w likwidacji i środki trwałe obce

091 – mienie Skarbu Państwa

980 - plan finansowy wydatków budżetowych

981 – plan finansowy niewygasających wydatków

997 – zaangażowanie środków funduszy pomocowych

998 - zaangażowanie wydatków budżetowych roku bieżącego

999 - zaangażowanie wydatków budżetowych lat następnych

3.1.2. Zasady klasyfikacji zdarzeń

011 "Środki trwałe"

Strona Wn konta 011 - "Środki trwałe"

Treść operacji	Konto przeciwstawne
1. Przyjęcie do eksploatacji środków trwałych uzyskanych w wyniku:	
- działalności inwestycyjnej,	080
- z zakupu,	130, 201
- nieodpłatnego otrzymania od jednostek i zakładów budżetowych, gospodarstw pomocniczych,	800
- ujawnienia nadwyżek,	240
- zamiany środka oddanego do remontu na środek wyremontowany.	800
2. Zwiększenie wartości środków trwałych o koszty ulepszenia (rozbudowa, nadbudowa, modernizacja).	080
3. Zwiększenie wartości początkowej środków trwałych w wyniku aktualizacji ich wyceny.	800

Strona Ma konta 011 - "Środki trwałe"

Treść operacji	Konto przeciwstawne
1. Pozostawione w stan likwidacji na skutek:	
- zużycia:	
a) do wysokości naliczonego umorzenia,	071
b) w wysokości wartości netto,	800
- zaginięcia.	240
2. Sprzedaży:	
- wartości netto środka trwałego,	800
- wysokość naliczonego umorzenia.	071
3. Nieodpłatne przekazanie środka trwałego:	
- wartości netto środka trwałego,	800
- wysokość naliczonego umorzenia.	071
4. Przekazanie do remontu w drodze wymiany na środek wyremontowany.	800
5. Ujawnione niedobory środków trwałych.	240
6. Zmniejszenia wartości początkowej środków trwałych w wyniku aktualizacji wyceny.	800

Konto 011 wykazuje wyłącznie saldo Wn , które oznacza stan środków trwałych według ich wartości początkowej.

013 "Pozostałe środki trwałe"

Strona Wn konta 013 - "Pozostałe środki trwałe "

Treść operacji	Konto przeciwstawne
1. Środki trwałe o charakterze wyposażenia przyjęte do użytkowania.	101, 130, 131, 201, 080,310
2. Nadwyżki pozostałych środków trwałych w magazynie i w użytkowaniu.	240
3. Otrzymanie nieodpłatnie używanych środków trwałych.	072

Strona Ma konta 013 - "Pozostałe środki trwałe "

Treść operacji	Konto przeciwstawne
1. Wycofanie środka trwałego o charakterze wyposażenia z użytkowania na skutek: - likwidacji, zniszczenia lub zużycia, - sprzedaży oraz nieodpłatnego przekazania,	072 072
2. Ujawnione niedobory środka trwałego o charakterze wyposażenia w magazynie i użytkowaniu.	240

Konto 013 wykazuje wyłącznie saldo Wn , które oznacza stan pozostałych środków trwałych w użytkowaniu według ich wartości początkowej.

015 „Mienie zlikwidowanych jednostek”

Strona konta Wn konta 015 - „Mienie zlikwidowanych jednostek”

Treść operacji	Konto przeciwstawne
1. Przyjęcie przez organ założycielski mienia zlikwidowanego przedsiębiorstwa komunalnego lub innej podległej jednostki według wartości wynikającej z bilansu likwidowanego przedsiębiorstwa lub jednostki.	855
2. Zwiększenie wartości mienia zlikwidowanego przedsiębiorstwa o nadwyżkę wartości wynikającej z wyceny ponad wartość bilansową mienia przekazanego spółce do odpłatnego korzystania.	855
3. Zwrot mienia wydanego do odpłatnego użytkowania .	226

Strona konta Ma konta 015 - „Mienie zlikwidowanych jednostek”

Treść operacji	Konto przeciwstawne
1. Przekazanie mienia (pozostałego po zlikwidowanym przedsiębiorstwie lub innej jednostce) sprzedanego, ale jeszcze nie spłaconego lub oddanego do odpłatnego korzystania.	226
2. Zmniejszenie wartości mienia zlikwidowanego przedsiębiorstwa o różnicę między wyceną mienia przekazanego w spółce a jego wartością bilansową.	855
3. Wartość mienia zapłaconego lub przekazanego spółkom jako udziału jednostki samorządu terytorialnego albo przekazanego nieodpłatnie innym jednostkom lub przejętego na własne cele.	855
4. Likwidacja mienia przeprowadzona przez organ założycielski lub nadzorujący.	855

Konto 015 może wykazać saldo Wn, które oznacza stan mienia zlikwidowanych przedsiębiorstw lub innych jednostek organizacyjnych, będącego w dyspozycji organu założycielskiego lub nadzorującego.

020 "Wartości niematerialne i prawne"**Strona Wn konta 020 - "Wartości niematerialne i prawne"**

Treść operacji	Konto przeciwstawne
1. Przychód z inwestycji wartości niematerialnych i prawnych.	080
2. Otrzymanie nieodpłatnie nowych wartości niematerialnych i prawnych od innych jednostek i zakładów budżetowych – umarzanych w 100% w miesiącu przyjęcia do użytkowania.	072
3. Otrzymanie nieodpłatnie od jednostek, zakładów budżetowych oraz gospodarstw pomocniczych – umarzane stopniowo, - wartość dotychczasowego umorzenia, -wartość nieumorzona.	071 800
4. Zakup wartości niematerialnych i prawnych z pominięciem inwestycji.	101, 130, 131, 201

Strona Ma konta 020 - "Wartości niematerialne i prawne"

Treść operacji	Konto przeciwstawne
1. Rozchód wartości niematerialnych i prawnych przekazanych nieodpłatnie:	071
- wysokość umorzenia	800
- wartość nieumorzona	071,072

Konto 020 wykazuje wyłącznie saldo Wn , które oznacza stan wartości niematerialnych i prawnych według ich wartości początkowej.

030 "Długoterminowe aktywa finansowe"

Strona Wn konta 030- "Długoterminowe aktywa finansowe"

Treść operacji	Konto przeciwstawne
1. Wniesione udziały do krajowych lub zagranicznych podmiotów gospodarczych:	
a) w formie środków pieniężnych:	
- gotówką,	101
- przelewem,	130, 131
b) w formie środków rzeczowych (wartości aktualnej wyceny)	800
2. Zakup długoterminowych papierów wartościowych (w cenie nabycia).	101, 130, 131, 201
3. Wkłady niepieniężne w postaci mienia ze zlikwidowanych jednostek.	800
4. Podwyższenie wartości udziałów (akcji) w wyniku przeznaczenia kapitału. zapasowego lub rezerwowego na kapitał udziałowy lub akcyjny jednostki, w której dana jednostka posiada udziały (akcje).	750

Strona Ma konta 030 - "Długoterminowe aktywa finansowe"

Treść operacji	Konto przeciwstawne
1. Sprzedaż udziałów, akcji w obcych jednostkach (po cenie nabycia ewentualnie skorygowanej na koncie poprzedniego roku).	750
2. Wycofanie udziałów:	
- rzeczowych,	800
- pieniężnych.	101, 130, 131
3. Rozchód długoterminowych papierów wartościowych:	
- z tytułu sprzedaży,	750
- z tytułu niedoboru.	240

Konto 030 wykazuje wyłącznie saldo Wn , które oznacza stan długoterminowych aktywów finansowych.

071 "Umorzenie środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych"

Strona Wn konta 071 - "Umorzenie środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych"

Treść operacji	Konto przeciwstawne
1. Dotychczasowe umorzenie środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych wycofanych z eksploatacji:	
- w wyniku zniszczenia, zużycia,	011, 020
- na skutek sprzedaży,	011, 020
- w związku z nieodpłatnym przekazaniem,	011, 020
- w związku z przekazaniem jako aportu rzeczowego.	011, 020
2. Zmniejszenie umorzenia w wyniku aktualizacji wyceny środków trwałych.	800

Strona Ma konta 071 - "Umorzenie środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych"

Treść operacji	Konto przeciwstawne
1. Bieżący odpis umorzenia środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych.	401
2. Umorzenie ujawnionych nadwyżek środków trwałych, wartości niematerialnych i prawnych.	240
3. Umorzenie otrzymanych nieodpłatnie używanych środków trwałych, wartości niematerialnych i prawnych (w wysokości naliczonej przez dotychczasowego użytkownika).	800
4. Zwiększenie umorzenia w wyniku urzędowej aktualizacji wyceny środków trwałych.	800

Konto 071 może wykazywać saldo Ma, które oznacza stan umorzenia środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych.

072 „Umorzenie pozostałych środków trwałych pozostałych wartości niematerialnych i prawnych”

Strona Wn konta 072 - „Umorzenie pozostałych środków trwałych i pozostałych wartości niematerialnych i prawnych”

Treść operacji	Konto przeciwstawne
1. Odpisanie dotychczasowego umorzenia środków trwałych o charakterze wyposażenia i wartości niematerialnych i prawnych z tytułu:	
- likwidacji, sprzedaży lub niedoboru,	013, 020, 240
- nieodpłatnego przekazania,	013, 020
- przekwalifikowania na środki trwałe.	800

Strona Ma konta 072 - „Umorzenie pozostałych środków trwałych i pozostałych wartości niematerialnych i prawnych”

Treść operacji	Konto przeciwstawne
1. Odpisy umorzeniowe od nowego wydanego do użytkowania środka trwałego o charakterze wyposażenia oraz wartości niematerialnej i prawnej:	400
2. Opisy umorzeniowe naliczone od nadwyżek pozostałych środków trwałych.	240

Konto 072 może wykazywać saldo Ma, które oznacza stan umorzenia pozostałych środków trwałych w użytkowaniu oraz pozostałych wartości niematerialnych i prawnych, umorzonych w pełnej wartości w miesiącu wydania ich do używania.

073 „Odpisy aktualizujące długoterminowe aktywa finansowe”

Strona Wn konta 073 - „Odpisy aktualizujące długoterminowe aktywa finansowe”

Treść operacji	Konto przeciwstawne
1. Przywrócenie uprzednio utraconej wartości długoterminowych aktywów finansowych, jeżeli ich ewidencję prowadzi się w cenach nabycia.	750

2. Korekty ceny nabycia długoterminowych aktywów finansowych o dokonany uprzednio odpis z tytułu trwałej utraty wartości.	
– w przypadku ich sprzedaży.	030
– w razie przekwalifikowania ich do krótkoterminowych.	030

Strona Ma konta 073 - „Odpisy aktualizujące długoterminowe aktywa finansowe”

Treść operacji	Konto przeciwstawne
1. Odpis aktualizujący aktywa finansowe.	750

Konto 073 może wykazywać saldo Ma, które oznacza stan aktualnego odpisu aktualizującego długoterminowe aktywa finansowe.

080 „ Inwestycje (środki trwale w budowie)”

Strona Wn konta 080 – „Inwestycje (środki trwale w budowie)”

Treść operacji	Konto przeciwstawne
1. Roboty, dostawy i usługi związane z przygotowaniem i realizacją inwestycji przez zewnętrznych kontrahentów.	201, 101, 130,
2. Zakup inwestycji rozpoczętych od innych jednostek.	130, 201, 240
3. Nieodpłatne przejęcie inwestycji od innych jednostek.	800
4. Równowartość nieodpłatnych świadczeń na rzecz inwestycji.	800
5. Zakup maszyn i urządzeń wymagających montażu lub stanowiących pierwsze wyposażenie budowanych obiektów.	201, 240, 101, 130
6. Opłaty za nabyte grunty lub z tytułu użytkowania gruntów oraz z tytułu uzyskania lokalizacji pod budowę.	101, 130, 137, 138, 225, 240
7. Wynagrodzenia osób fizycznych zatrudnionych doraźnie do prac związanych z inwestycją.	231
8. Straty związane z usuwaniem skutków wydarzeń losowych dotyczących inwestycji.	101, 130, 201, 234, 240
9. Rozliczenie nadwyżki zysków inwestycyjnych nad stratami.	800

Strona Ma konta 080 – „Środki trwale w budowie”

Treść operacji	Konto przeciwstawne
1. Przyjęcie do użytkowania uzyskanych w wyniku inwestycji:	
- środków trwałych, wartości prawnych i niematerialnych,	011, 020
- pierwszego wyposażenia w pozostałe środki trwałe,	013
2. Rozliczenia kosztów modernizacji środka trwałego.	011
3. Rozliczenie kosztów inwestycji w obcych obiektach.	011
4. Rozliczenie nadwyżki strat nad zyskami inwestycyjnymi.	800
5. Nieodpłatne przekazanie inwestycji rozpoczętych lub zakończonego zadania inwestycyjnego innym jednostkom.	800
6. Niedobory i szkody w rzeczowych składnikach inwestycji rozpoczętych.	240

7. Odpisanie kosztów inwestycji nie podjętej (np. nie wykorzystanej dokumentacji projektowej).	800
8. Rozliczenie kosztów inwestycji, które nie dały zamierzonych efektów gospodarczych.	800

Konto 080 może wykazywać saldo Wn, które oznacza koszty inwestycyjne (środków trwałych w budowie).

101 „Kasa”

Strona Wn konta 101 – „Kasa”

Treść operacji	Konto przeciwstawne
1. Podjęcie gotówki z banku:	
- z rachunków bieżących jednostki budżetowej,	130
- z rachunku środków specjalnych,	131
- z rachunku środków inwestycyjnych,	130
- z rachunku funduszy specjalnych,	135
- z innych rachunków bankowych,	139
2. Wpływ środków pieniężnych w drodze.	140
3. Wpłaty sum przyjętych do kasy.	240
4. Ujawnione nadwyżki środków pieniężnych w kasie.	240
5. Wpłaty z tytułu pożyczek i innych przypisanych należności z zakładowego funduszu świadczeń socjalnych.	240

Strona Ma konta 101 – „Kasa”

Treść operacji	Konto przeciwstawne
1. Wypłata wynagrodzeń i zaliczek na wynagrodzenie.	231, 229
2. Wypłata ekwiwalentów za użycie własnej odzieży, za pranie odzieży, za środki higieny osobistej i używanie własnego sprzętu.	400
3. Wypłata zasiłków rodzinnych i innych pokrywanych przez ZUS.	231
4. Wypłata zaliczek do rozliczenia.	234
5. Zapłata zobowiązań nie ujętych na kontach rozrachunków z tytułu:	
- zakupu środków trwałych,	011
- zakupu pozostałych środków trwałych,	013
- zakupu materiałów,	310, 400, 851, 853
- świadczonych usług dla:	
a) działalności bieżącej,	400
b) inwestycyjnej,	080
c) działalności finansowo-wyodrębnionej.	851, 853
6. Wpłaty z tytułu pokrycia zobowiązań.	201, 234, 240
7. Wpłata gotówki we własnym banku na rachunki bankowe.	240

8. Niedobory kasowe.	240
9. Wypłaty z zainkasowanych obcych należności.	240

Konto 101 może wykazywać saldo Wn, które oznacza stan gotówki w kasie.

130 „Rachunki bieżące jednostek budżetowych”

Strona Wn konta 130 – „Rachunki bieżące jednostek budżetowych”

Treść operacji	Konto przeciwstawne
1. Wpływy środków budżetowych od dysponenta wyższego stopnia lub z budżetu gminy przeznaczonych na wydatki jednostki.	223
2. Zwroty od dysponentów niższego stopnia środków na wydatki budżetowe nie wykorzystane do końca roku budżetowego.	223
3. Sumy zwrócone na rachunek wydatków budżetowych:	
- z kasy (zwrot z czeku),	101,140
- z sum pieniężnych w drodze,	140
- przelewem od dłużników,	
a) z tytułu należności przypisanych,	201,225, 229, 231, 234, 240
b) z tytułu zwrotu kosztów,	400,080
c) z tytułu należności nieprzypisanych.	760
4. Wpływy z tytułu korekt omyłek bankowych i niewłaściwego obciążenia rachunku bankowego.	240
5. Korekty wydatków pomiędzy podziałkami klasyfikacji budżetowej.	130
6. Zwroty dotacji przekazanych.	224
7. Wpłaty odsetek bankowych.	750
8. Wpływy należności nieprzypisanych z tytułu korekty kosztów oraz odszkodowań umownych dotyczących realizowanych inwestycji.	080, 760

Strona Ma konta 130 – „Rachunki bieżące jednostek budżetowych”

Treść operacji	Konto przeciwstawne
1. Zrealizowane wydatki budżetowe związane z finansowaniem własnej działalności w formie:	
- gotówki pobranej z banku,	101
- gotówki pobranej za pośrednictwem innego banku,	140
- przelewów z tytułu spłaty zobowiązań przypisanych,	201, 225, 229, 231, 234, 240
- przelewów z tytułu opłaty za dostawy i usługi zaliczonych bezpośrednio w ciężar kosztów,	400
- przelewów równowartości odpisu na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych,	400
- zapłaty kar, grzywien, odszkodowań, odsetek i kosztów sądowych.	400, 760
2. Przekazanie dotacji (w tym na inwestycje).	224
3. Przelew środków budżetowych dla dysponentów niższego stopnia.	223
4. Omyłkowe obciążenie bankowe.	240
5. Zwrot do dysponenta wyższego stopnia środków niewykorzystanych w danym roku.	223
6. Spłata zobowiązań za roboty, usługi i dostawy związane z inwestycjami:	
- przypisanych na kontach rozrachunków,	201
- nieewidencjonowanych na kontach rozrachunków:	
a) zaliczanych bezpośrednio do kosztów,	080
b) z tytułu strat inwestycyjnych,	080
c) z tytułu zakupu gotowych środków trwałych przyjętych bezpośrednio do użytkowania:	
- pozostałe środki trwałe,	013
- środki trwałe,	011
d) z tytułu zakupu materiałów inwestycyjnych nie przyjętych do magazynu.	080
7. Przyjęcie gotówki do kasy.	101
8. Przelewy do budżetu z tytułu podatków.	225

9. Przelewy wynagrodzeń (osób doraźnie zatrudnionych).	201
10. Zwroty udziałów na finansowanie inwestycji wspólnych.	800

Konto 130 może wykazywać saldo Wn, które oznacza stan środków pieniężnych na rachunkach bankowych. Na koncie 130 obowiązuje zasada czystości obrotów, co oznacza, że do błędnych zapisów, zwrotów nadpłat, korekty niewłaściwych wydatków itp. wprowadza się dodatkowo techniczny zapis ujemny.

131 "Rachunki bieżące"

Strona Wn konta 131 - "Rachunki bieżące"

Treść operacji	Konto przeciwstawne
1. Wpływ należności od odbiorców.	201, 801
2. Wpływ z tytułu realizacji czeków obcych oraz środków pieniężnych w drodze.	140
3. Wpłaty na środki specjalne.	801
4. Obciążenia z tytułu omyłek i błędów bankowych i ich korekt.	240
5. Wpłaty na konto z tytułu darów w formie środków pieniężnych.	801
6. Wpłaty z oprocentowania środków na rachunkach.	801

Strona Ma konta 131 - "Rachunki bieżące"

Treść operacji	Konto przeciwstawne
1. Spłata przelewem zobowiązań.	201, 801
2. Uznania z tytułu omyłek i błędów bankowych.	240
3. Przelewy do budżetu z tytułu podatków.	225
4. Przelewy składek ZUS.	229
5. Przelewy wynagrodzeń.	231

Konto 131 może wykazywać saldo Wn, które oznacza stan środków pieniężnych na rachunkach bankowych.

135 "Rachunki środków funduszy specjalnego przeznaczenia"

Strona Wn konta 135 - "Rachunki środków funduszy specjalnego przeznaczenia"

Treść operacji	Konto przeciwstawne
1. Wpływ odpisów na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych.	851
2. Wpływy należności za świadczenia działalności finansowanej z funduszy specjalnego przeznaczenia:	

- przypisanych,	201, 234, 240
- nieprzypisanych,	851, 853
3. Przypisane odsetki od środków funduszy specjalnych znajdujących się na rachunkach bankowych.	851, 853
4. Wpłaty gotówki z kasy.	240
5. Otrzymane dotacje, dobrowolne wpłaty i darowizny.	851, 853
6. Przelewy z tytułu zwrotu zaliczek oraz pożyczek wraz z należnymi odsetkami.	234, 240
7. Obciążenia z tytułu błędów i omyłek w wyciągach bankowych.	240

Strona Ma konta 135 - "Rachunki środków funduszy specjalnego przeznaczenia"

Treść operacji	Konto przeciwstawne
1. Podjęcie gotówki do kasy.	101
2. Przelew na pokrycie zobowiązań z tytułu dostaw i usług na rzecz działalności finansowo-wyodrębnionej oraz z tytułu udzielonych pożyczek i zaliczek.	201, 231, 234, 240
3. Przelewy środków funduszy specjalnych przekazanych przez jednostkę (np. na finansowanie ogródków działkowych, książeczek mieszkaniowych dla sierot itp.).	851
4. Przekazanie zobowiązań wobec budżetu.	225
5. Przekazanie zobowiązań wobec ZUS	229
6. Zapłacone kary, grzywny, opłaty sądowe i inne.	851, 853
7. Zwrot nie wykorzystanych środków otrzymanych na określone zadania.	240, 851, 853
8. Błędy wyciągach bankowych i ich korekty.	240

Konto 135 może wykazywać saldo Wn, które oznacza stan środków pieniężnych na rachunkach bankowych funduszy.

137 „Rachunki środków funduszy pomocowych”

Strona Wn konta 137 - „Rachunki środków funduszy pomocowych”

Treść operacji	Konto przeciwstawne
1. Wpływ środków pomocowych przeznaczonych na finansowanie programów objętych bezzwrotną pomocą zagraniczną.	228
2. Odsetki bankowe od środków zgromadzonych na rachunku bankowym.	227
3. Uznanie z tytułu korekt i omyłek dotyczące błędów bankowych na podstawie wyciągów bankowych.	240

Strona Ma konta 137 - „Rachunki środków funduszy pomocowych”

Treść operacji	Konto przeciwstawne
1. Zapłaty za realizowane zadania w ramach programu pomocowego w formie:	
– gotówki pobranej z banku,	101
– przelewów z tytułu spłaty zobowiązań przypisanych.	201, 225, 229, 231, 234

2. Omyłkowe obciążenie bankowe.	240
3. Zwrot do dysponenta wyższego stopnia środków niewykorzystanych w danym roku .	228
4. Zwrot odsetek bankowych od środków zgromadzonych na rachunku bankowym.	227

Konto 137 może wykazywać saldo Wn, które oznacza stan środków pieniężnych pochodzących z funduszy pomocowych znajdujących się na rachunkach bankowych.

138 „Rachunki środków na prefinansowanie”

Strona Wn konta 138 „Rachunki środków na prefinansowanie”

Treść operacji	Konto przeciwstawne
1. Wpływ środków z tytułu prefinansowania.	228

Strona Ma konta 138 „Rachunki środków na prefinansowanie”

Treść operacji	Konto przeciwstawne
1. Zapłata zobowiązań dotyczących realizowanych przez jednostkę zadań, które są współfinansowane ze środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej.	201, 229, 231, 240, 234, 225
2. Przelew środków na prefinansowanie z jednostki pośredniczącej do jednostki realizującej wyodrębnione zadania.	228
3. Zwrot niewykorzystanych pożyczek.	228

Konto 138 wykazuje saldo Wn będące sumą stanu środków na prefinansowanie znajdujących się na wyodrębnionych rachunkach bankowych.

139 "Inne rachunki bankowe"

Strona Wn konta 139 - "Inne rachunki bankowe"

Treść operacji	Konto przeciwstawne
1. Wpłata na rachunek bankowy z tytułu sum depozytowych (np. kaucja, wadiów).	241
2. Odprowadzenie z kasy przyjętych w gotówce kaucji i wadiów.	241
3. Błędy wyciągach bankowych i ich sprostowania.	241

Strona Ma konta 139 - "Inne rachunki bankowe"

Treść operacji	Konto przeciwstawne
1. Pobranie gotówki do kasy.	101
2. Przelewy z tytułu zwrotu kaucji i wadium.	241
3. Błędy wyciągach bankowych i ich korekty.	241

Konto 139 może wykazywać saldo Wn, które oznacza stan środków pieniężnych na innych rachunkach bankowych.

140 „Krótkoterminowe papiery wartościowe i inne środki pieniężne”

Strona Wn konta 140 - "Krótkoterminowe papiery wartościowe i inne środki pieniężne"

Treść operacji	Konto przeciwstawne
1. Nabyte akcje i obligacje krótkoterminowe.	101, 130
2. Utworzenie lokaty krótkoterminowej.	240
3. Odsetki od lokaty terminowej.	240
4. Czeki obce otrzymane na pokrycie:	
• należności przypisanych na kontach rozrachunków,	201, 221, 234, 240
• należności z tytułu przychodów nie ujętych na kontach rozrachunków.	750, 760
5. Przyjęcie weksla obcego na pokrycie należności przed terminem jego płatności:	240
• wartość netto, tj. po potrąceniu dyskonta,	750
• dyskonto.	

Strona Ma konta 140 - "Krótkoterminowe papiery wartościowe i inne środki pieniężne"

Treść operacji	Konto przeciwstawne
1. Wartość sprzedanych obligacji po cenie nabycia.	750
2. Likwidacja lokaty terminowej wraz z odsetkami.	240
3. Realizacja czeków obcych przez bank.	130, 131, 135, 139
4. Wykup weksli przez dłużników.	101, 130, 131, 135
5. Zapłata innemu kontrahentowi wekslem obcym lub przekazanie weksla obcego do skupu:	
- wartość netto (po potrąceniu dyskonta),	201, 240
- dyskonto.	750

6. Wpływ środków pieniężnych w drodze:	
- do kasy,	101
- na rachunki bankowe.	130, 131, 135, 139
7. Odpisanie weksli obcych przedawnionych lub nieściągalnych.	760
8. Zwrot weksli dłużnikom	
• w wartości netto,	240
• dyskonto.	750

Konto 140 może wykazywać saldo Wn, które oznacza stan krótkoterminowych papierów wartościowych i innych środków pieniężnych.

201 "Rozrachunki z odbiorcami i dostawcami"

Strona Wn konta 201 - "Rozrachunki z odbiorcami i dostawcami"

Treść operacji	Konto przeciwstawne
1. Należności z tytułu sprzedaży usług funduszy specjalnego przeznaczenia.	851, 853
2. Zapłata zobowiązań oraz zaliczek na poczet dostaw i usług.	101, 130, 131, 135, 137, 138
3. Odpisanie zobowiązań (przedawnionych, umorzonych).	760
4. Naliczone należności od odbiorców z tytułu wymagalnych odsetek za zwłokę w zapłaci.	760, 853

Strona Ma konta 201 - "Rozrachunki z odbiorcami i dostawcami"

Treść operacji	Konto przeciwstawne
1. Zobowiązanie z tytułu dostaw, robót i usług .	011, 013, 020, 030, 080, 310, 400, 853, 851
2. Zobowiązania z tytułu odsetek i kar umownych wobec dostawców:	
- działalności bieżącej,	760
- działalności inwestycyjnej.	080
3. Wpłaty należności do kasy i na rachunki bankowe.	101, 130, 131, 135, 137, 138
4. Należności skierowane na drogę postępowania sądowego (pod datą skierowania pozwu do sądu).	240
5. Kompensata należności ze zobowiązaniami.	201

Konto 201 może mieć dwa salda. Saldo Wn oznacza stan należności, a saldo Ma – stan zobowiązań.

221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych”

Strona Wn konta 221- "Należności z tytułu dochodów budżetowych"

Treść operacji	Konto przeciwstawne
1. Należności jednostek budżetowych z tytułu podatków i opłat administracyjnych.	750

Strona Ma konta 221- "Należności z tytułu dochodów budżetowych"

Treść operacji	Konto przeciwstawne
1. Zmniejszenie uprzednio przypisanych należności dotyczących dochodów budżetowych.	750

Konto 221 może mieć dwa salda. Saldo Wn oznacza stan należności z tytułu dochodów budżetowych, a saldo Ma – stan zobowiązań jednostki z tytułu nadpłat w tych dochodach.

222 „Rozliczenie dochodów budżetowych”

Strona Wn konta 222- „Rozliczenie dochodów budżetowych”

Treść operacji	Konto przeciwstawne
1. Przelew pobranych dochodów budżetowych na rachunek bieżący budżetu jednostki samorządu terytorialnego.	130

Strona Ma konta 222- „Rozliczenie dochodów budżetowych”

Treść operacji	Konto przeciwstawne
1. Przeniesienie na podstawie okresowego lub rocznego sprawozdania budżetowego sumy zrealizowanych dochodów budżetowych.	800

Konto 222 może wykazywać saldo Ma, które oznacza stan dochodów budżetowych zrealizowanych, lecz nieprzelanych do budżetu.

223 "Rozliczenie wydatków budżetowych"

Strona Wn konta 223 - "Rozliczenie wydatków budżetowych"

Treść operacji	Konto przeciwstawne
1. Zwrot niewykorzystanych do końca roku środków na wydatki budżetowe.	130
2. Przeniesienie na podstawie sprawozdania finansowego zrealizowanych wydatków budżetowych jednostki.	800

Strona Ma konta 223 - "Rozliczenie wydatków budżetowych"

Treść operacji	Konto przeciwstawne
1. Okresowe wpływy środków budżetowych przelanych przez dysponentów wyższego stopnia (na pokrycie własnych wydatków budżetowych jednostki oraz przeznaczonych dla dysponentów niższego stopnia).	130

Konto 223 może wykazywać w ciągu roku saldo Ma, które oznacza stan środków budżetowych przelanych przez dysponenta wyższego stopnia na pokrycie wydatków budżetowych. Na koniec roku konto nie wykazuje salda.

224 „Rozliczenie udzielonych dotacji budżetowych”

Strona Wn konta 224 – „Rozliczenie udzielonych dotacji budżetowych”

Treść operacji	Konto przeciwstawne
1. Dotacja przekazana przez jednostkę dotującą.	130

Strona Ma konta 224- „Rozliczenie udzielonych dotacji budżetowych”

Treść operacji	Konto przeciwstawne
1. Zwroty dotacji niewykorzystanych lub wykorzystanych niezgodnie z przeznaczeniem w tym samym roku budżetowy.	130
2. Przeksięgowanie dotacji wykorzystanych i rozliczonych.	810

Saldo Wn konta 224 oznacza wartość niewykorzystanych, nierozliczonych, dotacji lub wartość dotacji należnych do zwrotu w roku, w którym zostały przekazane.

225 „Rozrachunki z budżetami”

Strona Wn konta 225 - „Rozrachunki z budżetami”

Treść operacji	Konto przeciwstawne
1. Przelewy z tytułu zobowiązań wobec budżetu finansowanych ze środków:	130, 137, 138
- budżetowych,	131
- specjalnych,	135
- funduszy wyodrębnionych i celowych.	

2. Należności od budżetu z tytułu nadpłat podatków:	400, 080
- obciążających koszty działalności bieżącej i inwestycyjnej,	851, 853
- obciążających koszty działalności finansowo-wyodrębnionej,	231
- płaconych w imieniu podatnika (pod. doch. od osób fiz.)	

Strona Ma konta 225 - „Rozrachunki z budżetami”

Treść operacji	Konto przeciwstawne
1. Naliczone zobowiązania podatkowe i opłaty obciążające:	
- koszty działalności bieżącej,	400
- koszty działalności inwestycyjnej,	080
- koszty działalności wyodrębnionej,	851, 853
2. Naliczony i potrącony podatek dochodowy od osób fizycznych (płacony przez pracownika).	231
3. Wpływy należności z tytułu rozrachunków z budżetem (zwrot nadpłat).	130, 131, 135, 137, 138

Konto 225 może mieć dwa salda. saldo Wn oznacza stan należności, a saldo Ma – stan zobowiązań wobec budżetów.

226 „Długoterminowe należności budżetowe”

Strona Wn konta 226 - „Długoterminowe należności budżetowe”

Treść operacji	Konto przeciwstawne
1. Przypis innych długoterminowych należności budżetowych.	750
2. Przekazanie mienia zlikwidowanych jednostek spółkom lub innym podmiotom do odpłatnego używania lub sprzedanego na warunkach wieloletniej spłaty – w wartości ustalonej w umowie.	015

Strona Ma konta 226 - „Długoterminowe należności budżetowe”

Treść operacji	Konto przeciwstawne
1. Przeniesienie należności długoterminowych do krótkoterminowych w wysokości raty należnej na dany rok.	221
2. Równowartość spłaconego sprzedanego mienia.	855
3. Zwrot mienia wydanego do odpłatnego użytkowania.	015
4. Likwidacja mienia znajdującego się w spółkach z udziałem organu założycielskiego.	855

Konto 226 może wykazywać saldo Wn, które oznacza stan należności długoterminowych.

227 „Rozliczenie dochodów ze środków funduszy pomocowych”

Strona Wn konta 227 - „Rozliczenie dochodów ze środków funduszy pomocowych”

Treść operacji	Konto przeciwstawne
1. Zwrot odsetek bankowych od środków zgromadzonych na rachunku bankowym.	137

Strona Ma konta 227 - „Rozliczenie dochodów ze środków funduszy pomocowych”

Treść operacji	Konto przeciwstawne
1. Wpływ odsetek bankowych od środków zgromadzonych na rachunkach bankowych.	137

Konto 227 może wykazywać saldo Ma, które oznacza stan dochodów zrealizowanych przez jednostkę.

228 „Rozliczenie wydatków ze środków funduszy pomocowych”**Strona Wn konta 228 - „Rozliczenie wydatków ze środków funduszy pomocowych”**

Treść operacji	Konto przeciwstawne
1. Zwrot niewykorzystanych środków funduszy pomocowych i środków na prefinansowanie	137,138
2. Okresowe lub roczne przeksięgowanie dokonanych wydatków.	800
3. Przelew środków na funduszy pomocowych do innych jednostek oraz środków na prefinansowanie z jednostki pośredniczącej do jednostki realizującej wyodrębnione zadania.	137,138

Strona Ma konta 228 - „Rozliczenie wydatków ze środków funduszy pomocowych”

Treść operacji	Konto przeciwstawne
1. Wpływ środków :	
• na rachunek środków funduszy pomocowych,	137
• na rachunek środków na prefinansowanie.	138

Konto 228 może wykazywać saldo Ma, które oznacza stan pozostałych do wykorzystania na finansowanie realizacji programu środków, które wpłynęły ze środków funduszy pomocowych lub uzyskano je z tytułu prefinansowania.

229 „Pozostałe rozrachunki publicznoprawne”

Strona Wn konta 229 - „Pozostałe rozrachunki publicznoprawne”

Treść operacji	Konto przeciwstawne
1. Przelewy składek do ZUS, na Fundusz Pracy, do PZU i innych instytucji ubezpieczeniowych.	130, 131
2. Wypłata przelewem wynagrodzeń, zasiłków chorobowych, macierzyńskich, opiekuńczych oraz nagród.	130
3. Naliczone na listach wynagrodzeń zasiłki pokrywane przez ZUS.	231
4. Wypłaty świadczeń ZUS nie objętych listą wynagrodzeń.	130, 101
5. Przelewy sum potrąconych na listach płac z tytułu zobowiązań pracowników wobec innych instytucji.	130
6. Roszczenia z tytułu niedoborów i szkód, o których pokrycie wystąpiono do zakładu ubezpieczeń.	240

Strona Ma konta 229 - „Pozostałe rozrachunki publicznoprawne”

Treść operacji	Konto przeciwstawne
1. Naliczone składki z tytułu ubezpieczeń społecznych i na Fundusz Pracy – płacone przez pracodawcę :	
- działalności bieżącej,	400
- działalności inwestycyjnej.	080
2. Zobowiązania z tytułu naliczonych i potrąconych pracownikom z wynagrodzeń kwot na rzecz innych instytucji.	231
3. Naliczone i potrącone składki na ubezpieczenia społeczne z wynagrodzeń pracowników.	231
4. Otrzymane przelewy z ZUS z tytułu przewyżki wypłaconych świadczeń nad składkami.	130, 131

Konto 229 może mieć dwa salda. Saldo Wn oznacza stan należności, a saldo Ma – stan zobowiązań publicznoprawnych.

231 „Rozrachunki z tytułu wynagrodzeń”

Strona Wn konta 231 - „Rozrachunki z tytułu wynagrodzeń”

Treść operacji	Konto przeciwstawne
----------------	---------------------

1. Wypłata wynagrodzeń, zasiłków chorobowych, macierzyńskich, opiekuńczych, oraz nagród ujętych na listach płac:	
- gotówka z kasy	101
2. Potrącenia dokonane na liście płac z tytułu:	
• składki na ubezpieczenia społeczne,	229
• składki zdrowotnej,	225
• składki na dobrowolne ubezpieczenia grupowe,	229
• podatku dochodowego od osób fizycznych,	225
• składek i zwrotu pożyczek do Pracowniczej Kasy Zapomogowo-Pożyczkowej oraz alimentów i innych zobowiązań,	229
• nie zwróconych zaliczek i innych należności od pracowników,	234, 240
• środków przekazywanych na rachunki rozliczeniowe,	229
• rozmów telefonicznych.	400

Strona Ma konta 231 - „Rozrachunki z tytułu wynagrodzeń”

Treść operacji	Konto przeciwstawne
1. Naliczone na listach płac wynagrodzenia brutto obciążające:	
- koszty działalności bieżącej,	400
- koszty inwestycji,	080
- sumy na zlecenie,	240
2. Zasiłki chorobowe i inne naliczone w liście wynagrodzeń a pokrywane przez ZUS.	229
3. Przeksięgowanie roszczeń spornych dotyczących wynagrodzeń.	400

Konto 231 może mieć dwa salda. saldo Wn oznacza stan należności, a saldo Ma – stan zobowiązań z tytułu wynagrodzeń.

234 „Pozostałe rozrachunki z pracownikami”

Strona Wn konta 234 - „Pozostałe rozrachunki z pracownikami”

Treść operacji	Konto przeciwstawne
1. Wypłaty sum do rozliczenia (zaliczek) i spłata zobowiązań:	
- z kasy,	101
- z rachunków bankowych,	130, 131, 135, 137, 138, 139
2. Należności z tytułu:	
- zwrotu poniesionych wydatków,	201, 225, 229
- zwrotu poniesionych kosztów,	080, 400
- świadczeń odpłatnych z zakładowego funduszu świadczeń	

socjalnych.	851
3. Należności z tytułu niedoborów i szkód.	240
4. Należności z tytułu roszczeń spornych zasądzonych na rzecz jednostki.	240

Strona Ma konta 234 - „Pozostałe rozrachunki z pracownikami”

Treść operacji	Konto przeciwstawne
1. Wydatki dokonane przez pracownika z pobranej zaliczki lub z własnych środków na pokrycie kosztów:	
- działalności bieżącej,	400
- inwestycyjnej,	080
- działalności finansowanej przez inne jednostki,	240
- rozliczonych w czasie.	640
2. Wpłaty sum niewykorzystanych zaliczek do kasy przekazane na odpowiednie rachunki bankowe.	130, 131, 135, 139
3. Zobowiązania z tytułu ekwiwalentów za używanie przez pracowników własnej odzieży, materiałów i sprzętu :	
- działalności bieżącej,	400
- inwestycji.	080
4. Należności od pracowników potrącone na liście wynagrodzeń.	231
5. Skierowanie roszczeń do sądu.	240

Konto 234 może mieć dwa salda. saldo Wn oznacza stan należności i roszczeń, a saldo Ma – stan zobowiązań wobec pracowników.

240 „Pozostałe rozrachunki”

Strona Wn konta 240 – „Pozostałe rozrachunki”

Treść operacji	Konto przeciwstawne
1. Należności od innych jednostek i osób fizycznych nie będących pracownikami z tytułu zwrotu wydatków poniesionych przez jednostkę.	201, 225, 229
2. Faktury za dostawy i usługi dotyczące sum na zlecenie lub sum depozytowych.	101, 131, 139, 201, 234
3. Wynagrodzenia obciążające sumy na zlecenie.	231
4. Zwrot niewykorzystanych sum na zlecenie i wypłata sum depozytowych.	101, 131, 139
5. Należności z tytułu pożyczek z ZFŚS.	101, 135, 851
6. Udzielone pożyczki krótkoterminowe i mieszkaniowe osobom nie będącym pracownikami.	101, 135
7. Naliczone odsetki od udzielonych pożyczek:	
- ze środków ZFŚS	851
8. Należności od jednostek i osób fizycznych nie będących pracownikami z tytułu zwrotu poniesionych w ich imieniu wydatków.	201, 225, 229
9. Ujawnione niedobory i szkody:	
- gotówki	101
- materiałów w magazynie i przerobie	310

- środków trwałych	011
- pozostałych środków trwałych	013
- papierów wartościowych długoterminowych	030
- inwestycji	080
- obcych składników majątkowych	240
10. Kompensata nadwyżek z niedoborami.	240
11. Zmniejszenie kosztów z tytułu nadwyżek uznanych za korygujące zużycie materiałów.	400
12. Umorzenie dotyczące przyjętych na stan nadwyżek pozostałych środków trwałych.	072
13. Roszczenia z tytułu niedoborów:	
- wartość ewidencyjna niedoboru.	240
14. Roszczenia sporne:	
- z tytułu należności od pracowników	231, 234
- z tytułu dostaw i sprzedaży	201
15. Spłata zaciągniętych pożyczek i innych zobowiązań.	101,130,131,135
16. Niesłuszne obciążenia i korekty pomyłkowych uznań na rachunkach bankowych.	130,131,135,137, 138

Strona Ma konta 240 – „Pozostałe rozrachunki”

Treść operacji	Konto przeciwstawne
1. Wpływy należności.	101, 130, 131, 135, 139
2. Otrzymane sumy na zlecenie oraz wpłaty sum depozytowych:	
- do kasy,	101
- na rachunek pomocniczy jednostki budżetowej,	139
3. Zobowiązania z tytułu potrąceń dokonanych na listach płac na rzecz różnych jednostek.	231
4. Zaciągnięte pożyczki krótkoterminowe.	131, 135
5. Odsetki od zaciągniętych pożyczek:	
- na działalność bieżącą,	750
- na inwestycje w okresie realizacji,	080
- na zakładową działalność socjalną.	851
6. Umorzenie należności oraz odpisanie należności przedawnionych lub drobnych.	080, 760
7. Wpływy należności z tytułu pożyczek udzielonych z ZFŚS.	135
8. Ujawnione nadwyżki:	
- gotówki w kasie	101
- materiałów	310
- środków trwałych	011
- pozostałych środków trwałych	013
	080

- inwestycji.	
9. Rozliczenie niedoborów i szkód w wyniku:	240
- kompensaty z nadwyżkami	
- uznania za zwiększające koszty działalności	080, 400
- obciążenia osób i jednostek odpowiedzialnych, jeśli wyraziły na to zgodę.	201, 234, 240
10. Roszczenia oddalone przez sąd dotyczące niedoborów i szkód:	
- w środkach trwałych	800
- w środkach obrotowych	760
- inwestycji	080
11. Niesłuszne uznania i korekty mylnych obciążeń na rachunkach bankowych.	130, 131, 135, 139, 137, 138
12. Ujemne różnice kursowe dotyczące pozostałych rozrachunków.	750

Konto 240 może mieć dwa salda. saldo Wn oznacza stan należności, a saldo Ma – stan zobowiązań.

241 „Rozrachunki z tytułu sum depozytowych”

Strona Wn konta 241 – „Rozrachunki z tytułu sum depozytowych”

Treść operacji	Konto przeciwstawne
1. Przelewy z tytułu zwrotu kaucji i wadiów.	139
2. Błędy wyciągach bankowych i ich korekty.	139

Strona Ma konta 241 - "Rozrachunki z tytułu sum depozytowych"

Treść operacji	Konto przeciwstawne
1. Wpłata na rachunek bankowy z tytułu sum depozytowych (np. kaucja, wadiów)	139
2. Błędy w wyciągach bankowych i ich sprostowania.	139

Konto 241 może mieć saldo Ma , które oznacza stan zobowiązań z tytułu sum depozytowych.

242 „Rozrachunki z tytułu sum do rozliczenia”

Strona Wn konta 242 – „Rozrachunki z tytułu sum do rozliczenia”

Treść operacji	Konto przeciwstawne
1. Przekazanie sum do rozliczenia dla jednostek, instytucji, stowarzyszeń itp.	101
- gotówką,	130
- przelewem bankowym.	

Strona Ma konta 242 – „Rozrachunki z tytułu sum do rozliczenia”

Treść operacji	Konto przeciwstawne
1. Rozliczenie przekazanych sum za pomocą rachunków, faktur itp.	080, 400
2. Zwrot niewykorzystanej części środków na rachunek bankowy.	130

Konto 242 może mieć saldo Wn, które oznacza stan należności z tytułu sum do rozliczenia.

290 „Odpisy aktualizujące należności”

Strona Wn konta 290 – „Odpisy aktualizujące należności”

Treść operacji	Konto przeciwstawne
1. Wpływ należności spisanych wcześniej jako wątpliwe.	760, 851, 853

Strona Ma konta 290 – „Odpisy aktualizujące należności”

Treść operacji	Konto przeciwstawne
1. Odpis aktualizujący wątpliwe należności w odniesieniu do dłużników:	760, 851, 853
- postawionych w stan likwidacji	
- wobec których oddalono wniosek o ogłoszenie upadłości ze względu na niemożność pokrycia kosztów postępowania upadłościowego	
- którzy kwestionują należność	
- którzy zalegają z zapłatą, a ich sytuacja finansowa wskazuje, że zapłata należności w umownej kwocie nie jest prawdopodobne	
2. Wartość przypisanych, ale niezapłaconych odsetek od należności	760,851, 853

Saldo Ma konta 290 oznacza wartość odpisów aktualizujących należności oraz wartość należnych a jeszcze nie zapłaconych przez kontrahentów.

310 „Materiały w magazynie”

Strona Wn konta 310 – „Materiały w magazynie”

Treść operacji	Konto przeciwstawne
1. Przychód materiałów z zakupu od zewnętrznych dostawców	101, 130, 201
2. Nadwyżki zapasów.	240
3. Nieodpłatne otrzymanie materiałów:	
- od jednostek budżetowych, gospodarki pozabudżetowej oraz od pozostałych jednostek i osób fizycznych.	760
4. Zwrot materiałów wydanych do zużycia:	
- z działalności bieżącej,	400
- z inwestycji.	080
5. Zwiększenie zapasów materiałów na koniec roku o wartość wskazanych na podstawie inwentaryzacji materiałów rozchodowanych, a nie zużytych.	400

Strona Ma konta 310 – „Materiały w magazynie”

Treść operacji	Konto przeciwstawne
1. Rozchód materiałów przeznaczonych do zużycia:	
- w działalności bieżącej,	400
- w działalności inwestycyjnej.	080
2. Rozchód z tytułu:	
- niedoborów szkód (w magazynie),	240
- wydarzeń losowych.	861
3. Obniżenie wartości zapasów na skutek uszkodzenia, upływu daty ważności.	240
4. Nieodpłatne przekazanie innym jednostkom budżetowym, jednostkom gospodarki pozabudżetowej oraz pozostałym jednostkom i osobom fizycznym	760

Konto 310 może wykazywać saldo Wn, które oznacza stan zapasów materiałów w magazynie.

400 „Koszty według rodzajów”

Strona Wn konta 400 – „Koszty według rodzajów”

Treść operacji	Konto przeciwstawne
1. Koszty w wartości umorzenia wydanych do używania pozostałych środków trwałych oraz pozostałych wartości niematerialnych i prawnych (umarzanych w 100% w miesiącu wydania do użytkowania).	072
2. Wydane do zużycia materiały.	310
3. Niedobory i szkody uznane za zwiększające koszty.	240
4. Zużycie energii według faktur:	
• zapłaconych	101, 130,
• do zapłacenia	201, 234,
5. Odebrane usługi:	
• zapłacone	101, 130, 139
• do zapłacenia	201, 234
6. Naliczone wynagrodzenia.	231
7. Naliczone składki na ubezpieczenia społeczne, Fundusz Pracy -płacone przez pracodawcę.	229
8. Naliczone i przekazane odpisy na ZFŚS.	130
9. Podatki i opłaty administracyjne obciążające koszty.	101, 130, 131, 225
10. Naliczone ekwiwalenty dla pracowników za używane do celów służbowych własne materiały, odzież i sprzęt oraz za przejazdy służbowe samochodami stanowiącymi własność pracowników:	
• poza listą płac	234
• na liście płac	231
11. Koszty podróży służbowych	
• zapłacone	101, 130, 131, 139
• naliczone	201, 234, 240

Strona Ma konta 400 – „Koszty według rodzajów”

Treść operacji	Konto przeciwstawne
1. Zwrot materiałów i odpadków użytkowych do magazynu.	310
2. Nadwyżka materiałów uznana za zmniejszającą koszty.	240
3. Zwroty poniesionych w danym roku budżetowym kosztów (np. za telefony).	101, 130, 234, 240, 231
4. Przeniesienie rocznej sumy kosztów .	860

Konto 400 może wykazywać w ciągu roku obrotowego saldo Wn, które wyraża wysokość poniesionych kosztów. Na koncie 400 obowiązuje zasada czystości obrotów, co oznacza, że do

błędnych zapisów, zwrotów nadpłat, korekty niewłaściwych kosztów itp. wprowadza się dodatkowo techniczny zapis ujemny. Na koniec roku saldo konta 400 przenosi się na konto 860.

401 „Amortyzacja”

Strona konta Wn konta 401 – „Amortyzacja”

Treść operacji	Konto przeciwstawne
1. Amortyzacja środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych.	071

Strona konta Ma konta 401 – „Amortyzacja”

Treść operacji	Konto przeciwstawne
1. Przeniesienie rocznej sumy kosztów amortyzacji na wynik finansowy.	860

Konto 401 może wykazywać w ciągu roku obrotowego saldo Wn, które wyraża wysokość poniesionych kosztów amortyzacji. W końcu roku przenosi się saldo konta 401 na konto 860.

640 „Rozliczenia międzyokresowe kosztów”

Strona konta Wn konta 640 – „Rozliczenia międzyokresowe kosztów”

Treść operacji	Konto przeciwstawne
1. Wydatki poniesione w okresie sprawozdawczym, dotyczące przyszłych okresów	130, 131, 201

Strona konta Wn konta 640 – „Rozliczenia międzyokresowe kosztów”

Treść operacji	Konto przeciwstawne
1. Odpisanie kosztów rozliczanych w czasie w części przypadającej do rozliczenia w danym okresie	080, 400

Konto 640 może wykazywać dwa salda. Saldo Wn wyraża koszty przyszłych okresów, a saldo Ma – rezerwy na wydatki przyszłych okresów.

750 „Przychody i koszty finansowe”

Strona konta Wn konta 750 – „Przychody i koszty finansowe”

Treść operacji	Konto przeciwstawne
1. Wartość w cenie nabycia sprzedanych papierów wartościowych i udziałów w innych podmiotach.	030, 140
2. Dyskonto udzielone przy sprzedaży weksli i czeków obcych.	140
3. Odsetki płacone od własnych obligacji.	130
4. Ujemne różnice kursowe dotyczące:	
- należności,	201, 240
- środków pieniężnych w walutach obcych.	101, 131, 139
5. Przeniesienie na koniec roku osiągniętych przychodów finansowych.	860
6. Odpisy lub zmniejszenia należności z tytułu dochodów budżetowych.	221
7. Zmniejszenie wartości finansowych aktywów trwałych w związku z aktualizacją ich wartości.	073

Strona Ma konta 750 - "Przychody i koszty finansowe"

Treść operacji	Konto przeciwstawne
1. Sprzedaż udziałów, akcji i obligacji (w cenie sprzedaży)	101, 130, 131, 240
2. Otrzymane dywidendy i przychody z tytułu udziałów w obcych podmiotach.	130
3. Odsetki naliczone od środków na własnych rachunkach bankowych.	130
4. Dyskonto otrzymane przy zakupie weksli i czeków obcych.	140
5. Dodatnie różnice kursowe dotyczące transakcji rozliczonych do końca roku obrotowego.	201, 240
6. Przeniesienie na koniec roku kosztów operacji finansowych.	860
7. Przychody z tytułu przypisanych dochodów budżetowych.	221
8. Zmniejszenie odpisu aktualizującego dotyczącego finansowych aktywów trwałych.	073

Konto 750 w ciągu roku obrotowego może wykazywać dwa salda. Saldo Wn oznacza koszty operacji finansowych, saldo Ma przychody finansowe. W końcu roku salda konta 750 przenosi się na konto 860. Na koniec roku konto nie wykazuje salda.

760 „Pozostałe przychody i koszty”

Strona Wn konta 760 - "Pozostałe przychody i koszty"

Treść operacji	Konto przeciwstawne
1. Zapłacone lub naliczone kary umowne, grzywny, odszkodowania i odsetki za zwłokę.	101, 130, 131, 201, 234, 229, 240
2. Koszty postępowania spornego i egzekucyjnego.	101, 130, 131
3. Spisanie należności drobnych oraz należności przedawnionych, umorzonych lub nieściągalnych.	201, 229, 231, 234, 240
4. Niezawinione niedobory i szkody aktywów obrotowych.	240
5. Wartość darowizn i nieodpłatnie przekazanych rzeczowych aktywów	310

obrotowych.	
6. Odpisanie weksli obcych przedawnionych lub nieściągalnych.	140
7. Przeniesienie w końcu roku salda konta na wynik finansowy.	860
8. Odpis aktualizujący należności wątpliwe.	290

Strona Ma konta 760 - "Pozostałe przychody i koszty"

Treść operacji	Konto przeciwstawne
1.Otrzymane nieodpłatnie pozostałe środki trwałe i materiały	013, 310
2.Odpisanie przedawnionych zobowiązań.	201, 231, 234, 240
3.Odpisanie równowartości całości lub części uprzednio dokonanego odpisu aktualizującego wartości należności wobec ustania przyczyn ich dokonania.	290
4.Przyjęte do magazynu odpady z likwidacji majątku trwałego.	310
5.Przeniesienie na koniec roku pozostałych kosztów operacyjnych.	860

Konto 760 w ciągu roku obrotowego może wykazywać dwa salda. Saldo Wn oznacza stan pozostałych kosztów, saldo Ma stan pozostałych przychodów. W końcu roku salda konta 760 przenosi się na konto 860. Na koniec roku konto nie wykazuje salda.

761 "Pokrycie amortyzacji"

Strona konta Wn konta 761 – „Pokrycie amortyzacja”

Treść operacji	Konto przeciwstawne
1. Przeniesienie na koniec roku salda konta na wynik finansowy.	860

Strona konta Ma konta 761 – „Pokrycie amortyzacja”

Treść operacji	Konto przeciwstawne
1. Równowartość amortyzacji ujętej na koncie 401.	800

W końcu roku obrotowego saldo konta 761 przenosi się na konto 860

800 "Fundusz zasadniczy"

Strona Wn konta 800 - "Fundusz zasadniczy"

Treść operacji	Konto przeciwstawne
----------------	---------------------

1. Ujemny wynik finansowy roku ubiegłego.	860
2. Wartość netto środków trwałych wycofanych z eksploatacji na skutek fizycznego zużycia, sprzedaży, nieodpłatnego przekazania	011
3. Umorzenie środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych.	071
4. Różnice z przeszacowania środków trwałych.	011
5. Wartość netto sprzedanych i nieodpłatnie przekazanych środków trwałych i inwestycji.	011, 080
6. Przeksięgowanie zrealizowanych przez jednostkę dochodów budżetowych na koniec roku budżetowego.	222
7. Przeksięgowanie równowartości przekazanych i rozliczonych w danym roku budżetowym dotacji budżetowych.	810
8. Wartość nieumorzona środków trwałych uznanych za niedobory niezawinione.	240
9. Pokrycie amortyzacji podstawowych środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych umarzanych stopniowo.	761

Strona Ma konta 800 - "Fundusz zasadniczy"

Treść operacji	Konto przeciwstawne
1. Dodatni wynik finansowy z roku ubiegłego.	860
2. Przeksięgowanie zrealizowanych przez jednostkę wydatków budżetowych oraz wydatków dokonanych ze środków funduszy pomocowych.	223, 228
3. Zwiększenie wartości środków trwałych, na skutek aktualizacji ich wyceny.	011
4. Nieodpłatnie otrzymane środki trwałe, inwestycje oraz wartości niematerialne i prawne.	011, 080, 020

Konto 800 wykazuje na koniec roku saldo Ma, które oznacza stan funduszu jednostki.

801 „Fundusz środków specjalnych”

Strona Wn konta 801 – „Fundusz środków specjalnych”

Treść operacji	Konto przeciwstawne
1. Koszty działalności środków specjalnych	
- sfinansowane,	101, 131
- ujęte jako zobowiązania z tytułu dostaw i usług obcych,	201
- wynagrodzeń,	231
- składek na ubezpieczenia społeczne,	229

2. Przelewy środków dla innych jednostek.	131
3. Odpisanie lub umorzenie należności.	201, 240
4. Uznanie za niezawinione niedobory i szkody w składnikach majątku funduszy.	240

Strona Ma konta 801 - "Fundusz środków specjalnych"

Treść operacji	Konto przeciwstawne
1. Wpłaty na zwiększenie środków specjalnych	131
2. Przychody z działalności realizowanej w ramach środków specjalnych:	
- wpłacone,	101, 131
- należne na podstawie faktur lub innych dowodów,	201, 240
- wykonanej na rzecz własnej działalności podstawowej,	400
3. Nadwyżki ujawnione w składnikach środków specjalnych, których źródła powstania w wyniku postępowania wyjaśniającego nie ustalono.	240

Konto 801 wykazuje na koniec roku saldo Ma, które oznacza stan funduszu środków specjalnych.

810 "Dotacje budżetowe"

Strona Wn konta 810 - "Dotacje budżetowe"

Treść operacji	Konto przeciwstawne
1. Dotacje wykorzystane i rozliczone.	224

Strona Ma konta 810 - "Dotacje budżetowe"

Treść operacji	Konto przeciwstawne
1. Przeksięgowanie w końcu roku obrotowego wykorzystanych i rozliczonych dotacji.	800

Na koniec roku konto nie wykazuje salda.

851 "Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych"

Strona Wn konta 851 - "Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych"

Treść operacji	Konto przeciwstawne
1. Przelew środków dla innych jednostek na sfinansowanie wspólnej działalności socjalnej.	135
2. Koszty związane z prowadzoną przez jednostkę działalnością socjalną:	
• zapłacone	101, 135
• ujęte jako zobowiązania z tytułu:	
➤ dostaw i usług zewnętrznym	201
➤ naliczonych wynagrodzeń	231
➤ zwrotu pracownikom równowartości pokrytych przez nich kosztów	234
➤ składek na ubezpieczenia społeczne, zaliczek na podatek dochodowy od osób fizycznych.	229,225
3. Wypłata przyznanej pomocy bezzwrotnej.	135
4. Umorzenie pożyczek i innych należności.	240, 201, 234

Strona Ma konta 851 - "Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych"

Treść operacji	Konto przeciwstawne
1. Odpisy na ZFŚS obciążające koszty podstawowej działalności.	135
2. Środki otrzymane od innych jednostek z tytułu ich udziału w pokrywaniu kosztów działalności wspólnej.	135
3. Odsetki bankowe naliczone od stanu środków na rachunku bankowym.	135
4. Przychody z tytułu opłat za świadczone usługi lub sprzedane produkty własnej działalności socjalnej.	101, 135, 201, 234, 240
5. Przychody z tytułu oprocentowania pożyczek udzielonych pracownikom na cele mieszkaniowe.	101, 135

Konto 851 wykazuje na koniec roku saldo Ma, które oznacza stan zakładowego funduszu świadczeń socjalnych.

853 "Fundusze pozabudżetowe"

Strona Wn konta 853 - "Fundusze pozabudżetowe"

Treść operacji	Konto przeciwstawne
1. Koszty działalności funduszy	
- sfinansowane	101, 135
- ujęte jako zobowiązania z tytułu dostaw i usług obcych	201

- wynagrodzeń	231
- składek na ubezpieczenia społeczne, zaliczek na podatek dochodowy od osób fizycznych	229,225
2. Zużycie materiałów pobranych z magazynów.	310
3. Przelewy środków dla innych jednostek.	135
4. Odpisanie lub umorzenie należności.	201, 240
5. Uznanie za niezawinione niedobory i szkody w składnikach majątku funduszy.	240
6. Odpis aktualizujący wątpliwe należności w funduszu.	290

Strona Ma konta 853 - "Fundusze pozabudżetowe"

Treść operacji	Konto przeciwstawne
1. Wpłaty środków na zwiększenie funduszy.	135
2. Przychody z działalności realizowanej w ramach funduszy pozabudżetowych:	
- wpłacone,	101, 135
- należne na podstawie faktur lub innych dowodów.	201, 240
3. Zmniejszenie odpisu aktualizującego.	290

Konto 853 wykazuje na koniec roku saldo Ma, które oznacza stan funduszy pozabudżetowych.

855 „Fundusz mienia zlikwidowanych jednostek”

Strona konta Wn konta 855 - „Fundusz mienia zlikwidowanych jednostek”

Treść operacji	Konto przeciwstawne
1. Wartość sprzedanego mienia zlikwidowanych przedsiębiorstw lub podległych jednostek – pod datą zapłaty całości lub raty .	226
2. Zmniejszenie wartości mienia zlikwidowanego przedsiębiorstwa o różnicę między wyceną mienia przekazanego spółce a jego wartością bilansową.	015
3. Wartość mienia zlikwidowanego.	015
4. Wartość mienia przyjętego na potrzeby własne jednostki założycielskiej lub nadzorującej albo przekazanego nieodpłatnie.	015

Strona konta Ma konta 855 - „Fundusz mienia zlikwidowanych jednostek”

Treść operacji	Konto przeciwstawne
1. Wartość bilansowa mienia przejętego przez organ założycielski po zlikwidowaniu przedsiębiorstwa lub innej podporządkowanej jednostki.	015
2. Zwiększenie wartości mienia przejętego po zlikwidowanych jednostkach do wartości wynikającej z wyceny.	015

Konto 855 może wykazywać saldo Ma, które wyraża stan funduszu mienia zlikwidowanych przedsiębiorstw państwowych lub komunalnych lub innych jednostek organizacyjnych, przyjętego przez organ założycielski lub nadzorujący, które nie zostało jeszcze przekazane spółkom oraz innym jednostkom organizacyjnym lub nie przyjęto na własne potrzeby organu założycielskiego, a także wartość mienia sprzedanego, ale jeszcze niespłaconego.

860 „Straty i zyski nadzwyczajne oraz wynik finansowy”

Strona Wn konta 860 - „Straty i zyski nadzwyczajne oraz wynik finansowy”

Treść operacji	Konto przeciwstawne
1. Przeniesienie kosztów według rodzajów oraz kosztów amortyzacji na koniec roku.	400, 401
2. Przeniesienie kosztów operacji finansowych na koniec roku.	750
3. Przeniesienie pozostałych kosztów operacyjnych na koniec roku.	760
4. Przeksięgowanie dodatniego wyniku finansowego (zysku netto) za rok ubiegły (pod datą przyjęcia sprawozdania finansowego).	800
5. Przeniesione w ciągu roku straty nadzwyczajne.	013, 310, 240

Strona Ma konta 860 - „Straty i zyski nadzwyczajne oraz wynik finansowy”

Treść operacji	Konto przeciwstawne
1. Przeksięgowanie ujemnego wyniku finansowego (straty netto) za rok ubiegły (pod datą przyjęcia sprawozdania finansowego).	800
2. Przeniesienie przychodów finansowych oraz pozostałych przychodów operacyjnych.	750, 760
3. Przeniesienie na koniec roku pokrycia kosztów amortyzacji.	761
4. Zrealizowane w ciągu roku zyski nadzwyczajne.	013, 310, 240

Saldo konta 860 wyraża na koniec roku obrotowego wynik finansowy jednostki, saldo Wn – stratę netto, saldo Ma – zysk netto. Saldo przenoszone jest w roku następnym pod datą przyjęcia sprawozdania finansowego na konto 800 Fundusz jednostki.

Konta pozabilansowe:

090 - "Aktywa w likwidacji i środki trwale obce"

Konto 090 służy do pozabilansowej ewidencji wartości aktywów postawionych w stan likwidacji na skutek zużycia lub zniszczenia, do czasu przeprowadzenia ich fizycznej likwidacji. Konto 090 obciąża się wartością ewidencyjną aktywów w momencie postawienia ich w stan likwidacji (równolegle z wyksięgowaniem) natomiast uznaje się po zakończeniu likwidacji, tj. złomowaniu, sprzedaży, zniszczenia itp.

Konto 090 służy także do pozabilansowej ewidencji wartości początkowej obcych środków trwałych, otrzymanych na podstawie umowy użyczenia itp. Konto 090 obciąża się wartością początkową obcych środków trwałych w momencie ich otrzymania od właściciela, natomiast uznaje po przekazaniu właścicielowi.

091 - „Mienie Skarbu Państwa”

Konto 091 służy do ewidencji majątku trwałego, którego właścicielem jest Skarb Państwa.

980 - „Plan finansowy wydatków budżetowych”

Konto 980 służy do ewidencji planu finansowego wydatków budżetowych dysponenta środków budżetowych.

Na stronie Wn konta 980 ujmuje się zbiorczo, tj. jedną kwotą plan finansowy wydatków budżetowych oraz jego korekty dokonywane zapisem zbiorczym na zakończenie każdego miesiąca.

Na stronie Ma konta 980 ujmuje się:

- 1) równowartość zrealizowanych wydatków budżetowych zapisem zbiorczym na zakończenie każdego kwartału,
- 2) wartość planu niewygasających wydatków budżetowych do realizacji w roku następnym zapisem zbiorczym na zakończenie roku obrotowego
- 3) wartość planu niezrealizowanego i wygasłego zapisem zbiorczym na zakończenie roku obrotowego.

Ewidencja szczegółowa do konta 980 w zakresie planu finansowego i jego korekty oraz równowartości zrealizowanych wydatków jest prowadzona w szczególności planu finansowego wydatków budżetowych w programie komputerowym „Budżet”

Konto 980 nie wykazuje na koniec roku salda.

981 - „Plan finansowy niewygasających wydatków”

Konto 981 służy do ewidencji planu finansowego niewygasających wydatków budżetowych dysponenta środków budżetowych.

Na stronie Wn konta 981 ujmuje się zbiorczo, tj. jedną kwotą plan finansowy niewygasających wydatków budżetowych.

Na stronie Ma konta 981 ujmuje się zapisem zbiorczym

- 1) równowartość zrealizowanych wydatków budżetowych obciążających plan finansowy niewygasających wydatków budżetowych na zakończenie każdego kwartału
- 2) wartość planu niewygasających wydatków budżetowych w części niezrealizowanej lub wygasłej na zakończenie roku obrotowego.

Ewidencję szczegółową do konta 981 w zakresie planu finansowego oraz równowartości zrealizowanych wydatków prowadzi się w szczególności planu finansowego niewygasających wydatków budżetowych w programie komputerowym „Budżet”

Konto 981 nie powinno wykazywać salda na koniec roku.

997 „Zaangażowanie środków funduszy pomocowych”

Konto 997 „Zaangażowanie środków funduszy pomocowych” służy do ewidencji prawnego zaangażowania środków funduszy pomocowych, a szczególnie środków Unii Europejskiej, niezależnie od tego, w którym roku budżetowym nastąpi wydatek.

Na koncie 997 ewidencjonuje się równowartość zawartych umów, porozumień lub wydanych decyzji, których realizacja spowoduje wydatkowanie środków funduszy pomocowych, a szczególnie środków Unii Europejskiej. Zapisy na tym koncie są dokonywane również wtedy, gdy zaliczkowo finansowanie następuje ze środków własnych jednostki, środków otrzymanych tytułem prefinansowania lub innych środków krajowych, natomiast zgodnie z przepisami lub umową nastąpi refundacja ze środków pomocowych. W projektach współfinansowanych na koncie 998 - „Zaangażowanie wydatków budżetowych roku bieżącego” lub 999 - „Zaangażowanie wydatków budżetowych lat przyszłych”.

Na stronie Wn konta 997 ujmuje się:

- 1) równowartość wydatków sfinansowanych środkami funduszy pomocowych,
- 2) równowartość wydatków dokonywanych ze środków krajowych, które będą podlegały refundacji ze środków funduszy pomocowych.

Na stronie Ma konta 997 ujmuje się zaangażowanie środków funduszy pomocowych, czyli wartość umów, decyzji i innych porozumień lub postanowień, których wykonanie spowoduje wykorzystanie środków funduszy pomocowych na cele wskazane w przepisie lub umowie.

Ewidencja szczegółowa prowadzona do konta 997 powinna umożliwić ustalenie zaangażowania środków projektu z dalszym podziałem na lata finansowania i podziałki klasyfikacyjne planu finansowego.

Na koniec roku konto 997 może wykazywać saldo Ma oznaczające zaangażowanie środków funduszy pomocowych każdego programu.

998 „Zaangażowanie wydatków budżetowych roku bieżącego”

Konto 998 - „Zaangażowanie wydatków budżetowych roku bieżącego” służy do ewidencji prawnego zaangażowania wydatków budżetowych ujętych w planie finansowym jednostki budżetowej danego roku budżetowego oraz w planie finansowym niewygasających wydatków budżetowych ujętych do realizacji w danym roku budżetowym.

Na stronie Wn konta 998 ujmuje się:

- 1) równowartość sfinansowanych wydatków budżetowych w danym roku budżetowym – ewidencjonowanych raz na kwartał na podstawie sprawozdania o wydatkach budżetowych,
- 2) równowartość zaangażowanych wydatków, które będą obciążały wydatki roku następnego.

Na stronie Ma konta 998 ujmuje się zaangażowanie wydatków, czyli wartość umów, decyzji i innych postanowień, których wykonanie spowoduje konieczność dokonania wydatków budżetowych w roku bieżącym.

Ewidencja szczegółowa do konta 998 prowadzona jest według podziałek klasyfikacyjnych planu finansowego.

Na koniec roku konto 998 nie wykazuje salda.

999 „Zaangażowanie wydatków budżetowych lat następnych”

Na stronie Wn konta 999 ujmuje się równowartość zaangażowanych wydatków budżetowych w latach poprzednich a obciążających plan finansowy roku bieżącego.

Na stronie Ma konta 999 ujmuje się wysokość zaangażowanych wydatków lat przyszłych.

Ewidencja szczegółowa do konta 999 prowadzona jest według podziałek klasyfikacyjnych planu finansowego.

Na koniec roku konto 999 może wykazywać saldo Ma oznaczające zaangażowanie wydatków lat przyszłych.

Prowadzenie ewidencji prawnego zaangażowania wydatków budżetowych ujętych w planie finansowym wymaga:

1. **Określenia** w umowach, porozumieniach, zleceniach, decyzjach itp. **źródeł finansowania** zgodnie z planem finansowym, z dokładnością do paragrafu klasyfikacji budżetowej i zadania budżetowego.
2. **Dostarczania** do Wydziału Skarbu i Budżetu - Oddział Finansowo Księgowy jednego egzemplarza umów, porozumień, zleceń, decyzji itp., których wykonanie spowoduje konieczność dokonania wydatków budżetowych, **niezwłocznie po ich podpisaniu**;
3. **Dostarczania** do Wydziału Skarbu i Budżetu - Oddział Finansowo Księgowy wszystkich dokumentów dotyczących płatności, wystawionych w danym miesiącu, w terminie **do ósmego dnia następnego miesiąca**.

3.1.3. Zasady prowadzenia ksiąg pomocniczych oraz ich powiązanie z kontami księgi głównej

Konta ksiąg pomocniczych prowadzi się do następujących kont syntetycznych:

011- środki trwałe – podział według grup rodzajowych niezbędnych do sporządzenia obowiązującej sprawozdawczości, podział według źródła finansowania (budżet bieżący, budżet inwestycyjny). Ponadto ewidencja analityczna powinna umożliwić:

- ustalenie miejsc użytkowania i osób materialnie odpowiedzialnych,
- wartość początkową i dotychczasowe umorzenie dla każdego środka trwałego,
- identyfikację jednostkową,
- klasyfikację rodzajową umożliwiającą prawidłowe obliczenie umorzenia,
- datę oddania do użytkowania i datę zakupu.

Ewidencja wartościowo – ilościowa prowadzona jest programie komputerowym „Środki trwałe” zakupionym od firmy „REKORD” Systemy Informatyczne z Bielsko – Białej.

013 – pozostałe środki trwałe - podział według źródła finansowania (budżet bieżący, budżet inwestycyjny) oraz wyodrębnienie sprzętu obrony cywilnej, ewidencja analityczna ilościowo wartościowa w księgach inwentarzowych umożliwiającą m.in. ustalenie osób lub komórek organizacyjnych, u których znajduje się środek trwały o charakterze wyposażenia.

015 – mienie zlikwidowanych jednostek ewidencja analityczna to szczegółowa specyfikacja majątku ujętego w bilansie likwidowanych jednostek oraz wykazy ilościowo - wartościowe składników rozchodowanych.

020 - wartości niematerialne i prawne - podział według źródła finansowania (budżet bieżący, budżet inwestycyjny), ewidencja analityczna w księgach inwentarzowych umożliwiającą ustalenie miejsca użytkowania, ilości, ceny jednostkowej i wartości poszczególnych składników wartości niematerialnych i prawnych. Ponadto ewidencja analityczna powinna umożliwiać należyte obliczanie umorzenia wartości niematerialnych i prawnych.

030 - długoterminowe aktywa finansowe - podział według źródła finansowania (budżet bieżący, budżet inwestycyjny), podział na akcje, udziały, długoterminowe papiery wartościowe i inne.

071 - umorzenie środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych - podział na umorzenie środków trwałych według grup rodzajowych oraz na umorzenie wartości

niematerialnych i prawnych, podział według źródła finansowania (budżet bieżący, budżet inwestycyjny).

072 - umorzenie pozostałych środków trwałych oraz pozostałych wartości niematerialnych i prawnych - podział na umorzenie według źródła finansowania (budżet bieżący, budżet inwestycyjny).

080 - środki trwałe w budowie - podział według poszczególnych zadań w sposób zapewniający ustalenie kosztów w podziale na poszczególne rodzaje efektów inwestycyjnych, umożliwiające wycenę poszczególnych obiektów środków trwałych, środków trwałych o charakterze wyposażenia oraz tytułów wartości niematerialnych i prawnych.

101 - kasa - podział na rachunki bankowe, z których gotówka została pobrana lub na które będzie odprowadzona, umożliwiające ustalenie stanu gotówki w walucie polskiej oraz stanu gotówki w walutach obcych z podziałem na poszczególne waluty obce z jednoczesnym przeliczeniem na złote polskie według obowiązujących kursów.

130 - rachunki bieżące jednostek budżetowych - podział na rachunki bankowe, tj. wydatki bieżące, wydatki inwestycyjne, wydatki niewygasające. Na koniec każdego miesiąca stan na poszczególnych kontach analitycznych powinien być zgodny z saldem na odpowiednich rachunkach bankowych.

131 - rachunki bieżące - podział analityczny na poszczególne rachunki bankowe środków wyodrębnionych. Na koniec każdego miesiąca stan na poszczególnych kontach analitycznych powinien być zgodny z saldem na odpowiednich rachunkach bankowych.

135 - rachunki środków funduszy specjalnego przeznaczenia - podział analityczny na poszczególne rachunki bankowe funduszy specjalnych. Na koniec każdego miesiąca stan na poszczególnych kontach analitycznych powinien być zgodny z saldem na odpowiednich rachunkach bankowych.

137 – rachunki środków funduszy pomocowych – podział analityczny na poszczególne rachunki bankowe funduszy pomocowych. Na koniec każdego miesiąca stan na poszczególnych kontach analitycznych powinien być zgodny z saldem odpowiednich rachunków bankowych.

138 – rachunki środków na prefinansowanie – podział analityczny na poszczególne rachunki bankowe . Na koniec każdego miesiąca stan na poszczególnych kontach analitycznych powinien być zgodny z saldem odpowiednich rachunków bankowych.

140 - krótkoterminowe papiery wartościowe i inne środki pieniężne - podział w analityce na środki pieniężne w drodze, krótkoterminowe papiery wartościowe i lokaty terminowe, z podziałem na poszczególne rachunki bankowe, z których utworzono lokaty.

201 - rozrachunki z odbiorcami i dostawcami - podział w analityce według podziałek klasyfikacji budżetowej oraz według poszczególnych kontrahentów, umożliwiające ustalenie stanu zobowiązań lub należności wobec każdego z nich.

222 – rozliczenie dochodów budżetowych – podział w analityce według rachunków bankowych.

223 - rozliczenie wydatków budżetowych - podział w analityce według rachunków bankowych i przeznaczenia środków finansowych.

224 - rozliczenie udzielonych dotacji – podział analityczny według podziałek klasyfikacji budżetowej oraz według jednostek. Ewidencja szczegółowa powinna umożliwić ustalenie przekazanych dotacji.

227 - rozliczenie dochodów ze środków funduszy pomocowych – podział analityczny według poszczególnych funduszy pomocowych.

228 – rozliczenie wydatków ze środków funduszy pomocowych - podział analityczny według poszczególnych funduszy pomocowych.

241 - rozrachunki z tytułu sum depozytowych - podział według poszczególnych kontrahentów.

242 - rozrachunki z tytułu sum do rozliczenia - podział w analityce według podziałek klasyfikacji budżetowej oraz według poszczególnych kontrahentów, umożliwiający ustalenie stanu należności od każdego z nich.

310 - materiały w magazynie - podział w analityce według poszczególnych magazynów, umożliwiający rozliczenie osób materialnie odpowiedzialnych za powierzone im zapasy. Ewidencja ilościowo - wartościowa prowadzona w programie komputerowym „Magazyn”.

400 - koszty według rodzaju - ewidencja analityczna dla każdego planu finansowego jednostki z uwzględnieniem podziałek klasyfikacji budżetowej wydatków w zakresie paragrafów.

750 - przychody i koszty finansowe - ewidencja szczegółowa według poszczególnych tytułów przychodów i kosztów.

800 - fundusz jednostki - podział w analityce na fundusz bieżący, fundusz inwestycyjny, fundusz z aktualizacji wyceny.

801 - fundusz środków specjalnych - podział w analityce według poszczególnych rodzajów funduszy.

810 - dotacje budżetowe oraz środki na inwestycje - ewidencja analityczna według źródeł finansowania (budżet bieżący, budżet inwestycyjny).

851 - zakładowy fundusz świadczeń socjalnych - ewidencja szczegółowa powinna pozwolić na wyodrębnienie stanu funduszu, zwiększeń i zmniejszeń z podziałem według źródeł zwiększeń i kierunków zmniejszeń w wysokości poniesionych kosztów i uzyskanych przychodów przez poszczególne rodzaje działalności socjalnej oraz podział według jednostek prowadzących wspólną działalność socjalną.

853 - fundusze pozabudżetowe - ewidencja analityczna odrębnie dla każdego funduszu według pozycji planu finansowego a ponadto dla funduszy celowych ewidencja według podziałek klasyfikacji budżetowej. Ewidencja szczegółowa powinna zapewnić możliwość ustalenia przychodów i kosztów oraz wszystkich innych tytułów zwiększeń i zmniejszeń każdego funduszu pozabudżetowego w przekrojach dostosowanych dla potrzeb obowiązującej sprawozdawczości.

855 - fundusz mienia zlikwidowanych jednostek- ewidencja szczegółowa powinna pozwolić na wyodrębnienie stanu funduszu, zwiększeń i zmniejszeń z podziałem według zlikwidowanych jednostek. Wartość przyjętego mienia ewidencjonują się zbiorczo na podstawie bilansów zlikwidowanych jednostek. Jest to wartość netto.

Na koniec każdego miesiąca suma obrotów i sald poszczególnych kont analitycznych powinna

być zgodna z obrotami i saldem odpowiedniego konta syntetycznego, którego analityka dotyczy.

3.2. Wykaz zbiorów danych tworzących księgi rachunkowe na komputerowych nośnikach danych.

Księgi rachunkowe obejmują zbiory zapisów księgowych, obrotów (sum zapisów) i sald, które tworzą:

- dziennik;
- księgę główną;
- księgi pomocnicze;
- zestawienia: obrotów i sald kont księgi głównej oraz sald kont ksiąg pomocniczych.

Do obsługi finansowo - księgowej w Urzędzie Miasta Płocka - Jednostka Budżetowa przeznaczony jest program "System Finansowo - Księgowy (FK)".

Z systemem "FK" współpracuje "System Budżet" umożliwiający zarówno bieżącą jak i prognostyczną kontrolę wydatków budżetowych. Do charakterystycznych jego cech należy zaliczyć fakt jednokrotnego wprowadzania danych na konta finansowe jak i konta klasyfikacji budżetowej oraz na zadania budżetowe. W systemie istnieje możliwość deklarowania charakteru prowadzonych operacji gospodarczych.

Do zbiorów głównych Systemu FK zaliczamy:

- 1) kartotekę obrotów kont (księgę główną);
- 2) kartotekę obrotów kont rozliczeniowych;
- 3) archiwum transakcji z kontrahentami;
- 4) częściowe dzienniki obrotów;
- 5) rejestry obrotów;
- 6) plan kont.

Zbiory pomocnicze to:

- 1) kartoteki własnych kont księgowych;
- 2) wykaz dokumentów niezaksięgowanych;
- 3) klasyfikacja budżetowa;
- 4) stawki odsetek rocznych;
- 5) rejestry księgowe;
- 6) rodzaje dowodów księgowych;
- 7) tabela kontrahentów;
- 8) tabela kont rozliczeniowych;
- 9) konta do automatycznych przeksięgowania.

Po zakończeniu każdego miesiąca sporządza się następujące zestawienia:

- 1) rejestracja dokumentów wg poszczególnych dzienników;
- 2) zestawienie wszystkich dzienników zbiorczo;
- 3) zestawienie obrotów i sald księgi głównej (ewidencja syntetyczna);
- 4) zestawienie księga główna - analityka;
- 5) zestawienie obroty i sald księgi głównej zbiorczo;
- 6) raport zgodności obrotów dzienników z księgą główną.

Równoległe dekretowanie obrotów na kontach syntetycznych księgi głównej wraz z rozbiem na odpowiednie podziałki budżetowe pozwala na kontrolę poprawności wprowadzonych danych i

monitorowanie ich wewnętrznej spójności. Dodatkowo mechanizm ten umożliwia spełnienie podstawowego postulatu dotyczącego sprawozdań budżetowych (sporządzanych w oparciu o analitykę budżetową), a mianowicie wymogu tworzenia ich bezpośrednio na podstawie zapisów dokonywanych na wybranych kontach syntetycznych.

3.3. Opis systemu informatycznego

W Urzędzie Miasta Płocka użytkowany jest „System finansowo – księgowy (F-K)” zaprojektowany i wykonany przez firmę „REKORD” Systemy Informatyczne z Bielsko – Białej. System FK jest zgodny z obowiązującymi normami prawnymi dotyczącymi finansów publicznych i ustawy o rachunkowości.

System umożliwia zakładanie lub przenoszenie (w nowym roku obrotowym) obowiązującego planu kont, wpisując symbol konta, jego nazwę, stronę księgowania oraz następujące parametry: czy jest to konto bez wprowadzania obrotów, czy jest ono syntetyczne oraz czy jest kontem pozabilansowym. Istnieje możliwość dopisywania kont w czasie eksploatacji systemu.

W systemie stosowane są rejestry księgowe, które pozwalają na segregowanie dokumentów wg ich merytorycznej zawartości. Na podstawie poszczególnych rejestrów generowane są przez system tzw. dzienniki częściowe.

Rejestry księgowe oznaczone są symbolami trzyznakowymi (litera + dwie cyfry). System pozwala na rejestrowanie dowodów księgowych i dokonywanie korekt w czterech ostatnich otwartych miesiącach (parametr ustawiany w programie).

W systemie istnieje tabela dowodów księgowych oznaczających typy i nazwę dowodu tj.:

- „BO” - Bilans otwarcia,
- „DOK” - Faktury, rachunki i inne,
- „DW” - Dowód wewnętrzny,
- „LP” - Lista płac,
- „NK” - Nota księgowa,
- „OT” - Przyjęcie środka trwałego,
- „PK” - Polecenie księgowania,
- „POR” - Porozumienie,
- „PT” - Przekazanie środka trwałego,
- „RAC” - Rachunek,
- „RK” - Raport kasowy,
- „RZ” - Rozliczenie zaliczki,
- „UMO” - Umowy
- „WB” - Wyciąg bankowy,
- „ZAM” - Zamówienia,
- „ZL” - Zlecenie.

Dowód księgowy zarejestrowany w systemie otrzymuje unikalne oznaczenie. Składa się ono z typu dowodu (maksimum 3 znaki) i numeru dowodu (10 znaków). Typ dowodu musi być uprzednio zdefiniowany w tabeli dowodów.

Rejestracja dowodów rozpoczyna się od wczytania symbolu rejestru księgowego oraz wskazania jakiego miesiąca mają dotyczyć zdarzenia gospodarcze określone w danym dowodzie księgowym. Data księgowania to data, wg której sporządzany jest dziennik, odzwierciedla ona chronologię zapisów na kontach księgowych.

W dalszej części wprowadzane są następujące dane:

- 1) typ dowodu – oznaczenie dowodu zgodne z tabelą dowodów;
- 2) numer dowodu – pole dziesięcioznakowe, uzupełniane zerami poprzedzającymi numer właściwy,
- 3) numer pozycji – kolejna dekretnacja w ramach tego samego dokumentu; w czasie wprowadzania danych automatycznie zawartość pola jest powiększana o jeden;
- 4) data i numer dowodu księgowego;

- 5) tekst – pole służące słownemu opisowi zdarzenia gospodarczego,
- 6) konto Wn, konto Ma;
- 7) symbol dowodu budżetowego;
- 8) symbol dysponenta budżetowego;
- 9) symbol klasyfikacji budżetowej;
- 10) symbol zadania budżetowego.

System umożliwia na bieżąco sprawdzanie bilansowania się dowodu.

Elementem rejestracji dowodów jest tzw. księgowanie wstępne. Funkcja ta wskazuje dowody, na których obroty Wn i Ma nie bilansują się oraz porządkuje zarejestrowane dane na odpowiednich kontach księgowych.

Wszystkie dowody zarejestrowane przez operatora dostępne są do przeglądania w poszczególnych rejestrach księgowych. W przypadku stwierdzenia błędów istnieje możliwość dokonania ich korekt, które mają tylko charakter kosmetyczny i nie mają żadnego wpływu na zmianę danych wykazanych w sprawozdaniu.

Proces księgowania dzienników powoduje dokonanie zapisu na kontach księgi głównej. Wszystkie zdarzenia gospodarcze z dowodów dotyczących bieżącego okresu obliczeniowego są trwale zapisane w układzie chronologicznym. Równocześnie tworzone są dzienniki dla poszczególnych rejestrów. Obroty księgi głównej i dzienników są sobie równe za dowolny okres obliczeniowy. Księgowanie dzienników blokuje możliwość dokonywania korekt dotychczas zarejestrowanych dowodów. Wszelkich zmian dokonuje się za pomocą dokumentów stornujących. Księgowanie dzienników musi się odbywać raz w miesiącu.

Rozliczanie kontrahentów prowadzone jest na zasadzie księgi pomocniczej ściśle powiązanej z księgą główną. Obroty zapamiętywane są tutaj jako pojedyncze transakcje, które mają być wzajemnie ze sobą kojarzone. Nie obowiązuje kryterium miesiąca obliczeniowego. Stan rozliczeń z kontrahentami jest zawsze aktualizowany po operacji księgowania wstępnego.

Konta rozrachunkowe – 201, 224, 225, 229, 234, 240, 241, 242 zostały zdefiniowane jako konta do rozliczeń z kontrahentami. Przy kontach rozliczeniowych obowiązuje zasada uzupełniania ich symbolem kontrahenta z katalogu kontrahentów. Dlatego w razie wpisania podczas rejestracji tylko pierwszej części takiego konta (z pominięciem kontrahenta) lub błędnego symbolu kontrahenta, wyświetlana jest tabela kontrahentów z poleceniem wyboru właściwego symbolu, który uzupełnia zapis. Wyświetla się też nazwa kontrahenta.

Po zamknięciu każdego miesiąca sporządza się zestawienia wymienione w punkcie 3.2. Zamknięcie miesiąca jest funkcją nieodwracalną. Wiąże się z przesunięciem danych bieżących do zbiorów niedostępnych do korekty w miesiącu następnym.

4. System służący ochronie danych i ich zbiorów.

4.1. Mechanizmy programowe.

Pod pojęciem ochrony danych rozumiane jest zabezpieczenie informacji przed dostępem do nich osób niepowołanych, a także zapewnienie możliwości ich odzyskania w przypadku awarii systemu. Dla zmniejszenia ryzyka ewentualnej utraty danych należy tworzyć kopie systemu, stanowiące jego replikę na dysku twardym. Kopiowanie powinno odbywać się na inny dysk niż ten, na którym eksploatowany jest system. Niezmiernie istotne jest częste sporządzanie kopii, co ogranicza do minimum konieczność powtórного wprowadzania utraconych dokumentów. Kopie baz danych odbywają się na serwerze codziennie poza godzinami pracy użytkowników. W przypadku utraty danych w programie korzysta się z funkcji odtwarzania danych z kopii. Operacja ta powinna być traktowana jako ostateczność bowiem jej wykonanie równoznaczne jest z usunięciem z katalogu zbiorów z bieżącymi danymi. Ostrzegają o tym stosowne komunikaty w trakcie odzyskiwania danych.

Wejście do systemu chronione jest nazwą użytkownika oraz hasłem przypisanym konkretnemu użytkownikowi. Nazwą użytkownika jest nazwisko, czasami dołączana jest pierwsza litera imienia, jeśli nazwisko jest powtarzające się. Po podaniu nazwy użytkownika wprowadza się hasło, które może zawierać do 8 znaków. Dodatkowo można w parametrach ustawić, że hasło

będzie zmieniane co podaną liczbę dni (np. 30, 40.....), unikalne przez określoną liczbę dni (np.60, 80....) i że będzie zawierało znaki specjalne. Podczas wpisywania nie pojawia się ono na ekranie. Ma to na celu zabezpieczenie przed podpatrzeniem go przez osoby postronne. Z systemu może korzystać jednocześnie kilka osób. Każda z nich musi jednak skorzystać z własnego unikalnego hasła użytkownika, aby móc dostać się do systemu. Istnieje możliwość ograniczenia dostępu do niektórych funkcji systemu przez użytkowników. Przy instalacji systemu została zakodowana ilość użytkowników, nadano im hasła oraz określono dostępność funkcji dla każdego z nich.

4.2. Rozwiązania techniczno organizacyjne.

Dokumentacja opisująca przyjęte zasady rachunkowości jest przechowywana w Wydziale Skarbu i Budżetu w Oddziale Finansowo – Księgowym i dostępna do wglądu. Z dokumentacją tą zobowiązani są zapoznać się wszyscy podlegli pracownicy. Księgi rachunkowe, dowody księgowe, dokumenty inwentaryzacyjne i sprawozdania finansowe są przechowywane w siedzibie Urzędu Miasta Płocka, chronione przed niedozwolonymi zmianami, nieupoważnionym rozpowszechnianiem, uszkodzeniem lub zniszczeniem, są odpowiednio oznaczone, w sposób pozwalający na ich łatwe odszukanie. W/w dokumenty przechowuje się w pomieszczeniach Oddziału Finansowo Księgowego w Wydziale Skarbu i Budżetu w szafach zamykanych na klucz. Klucze do pomieszczeń Wydziału wydawane są tylko uprawnionym pracownikom. Każdorazowe pobranie i zanie kluczy jest odnotowane w kontrolce znajdującej się u pracownika ochrony z podaniem dokładnej godziny oraz nazwiska osoby pobierającej (zdającej) klucz. Przebywanie pracowników na terenie Urzędu Miasta poza godzinami pracy jest możliwe tylko na podstawie pisemnego zlecenia. Korytarze i teren przylegający do budynku są monitorowane. Budynek jest strzeżony całą dobę przez agencję ochrony. Dokumentację przechowuje się przez czas określony w art. 74 ustawy o rachunkowości. Udostępnienie zbiorów lub ich części osobie trzeciej zostało określone w art. 75 ustawy o rachunkowości.